

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 1 AUGUSTUS 1917

No. 83

INHOUD

	Blz.
OVERZEESCHE HYPOTHEEKBANKEN.....	565
Een mogelijke besparing op de kosten der Distributie....	566
De Buitenlandsche Valuta.....	567
De Handelsbalans van Polen	568
AANTEKENINGEN:	
Java-suikeroogst 1916	570
Stand van den landbouw in Frankrijk	570
REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	570
MAANDCIJFERS:	
Emissies in Juli 1917	570
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	571—580
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hoogweg 122, telefoon no. 3000.
Telegramadres: Economisch Instituut.

Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

31 JULI 1917.

Een meer afdoend bewijs voor de stilte in zaken, dan de toestand van de geldmarkt, is moeilijk aan te wijzen. Er kwam geen enkele verandering in de noteringen en op verschillende dagen waren die vrijwel nominaal. Partieulier disconto werd verhandeld tot 2 pCt., de prolongatienotering was regelmatig 3 pCt.

* * *

De wisselmarkt was weder flauw. Vooral Parijs leed onder sterk aanbod, waardoor de koers regelmatig beduidend onder pariteit met Londen was. Marken waren aanvankelijk weder meer gevraagd, zoodat de koers tamelijk opliep, in de tweede helft der week had echter het aanbod weder de overhand.

Een uitzondering maakte opnieuw de koers op Stockholm. De stijging hield ook deze week weder aan en was zelfs nog beduidend sterker dan de vorige week. De koers liep op van 76,35 tot 78,50, terwijl heden 78,75 genoteerd en na beurs tot 79,40 geboden werd.

* * *

In de weekstaat van de Nederlandsche Bank zijn, zooals te verwachten was, geen belangrijke wijzigin-

gen. Alleen de goudvoorraad werd weder beduidend grooter door aanvoer van circa 12 miljoen gulden goud van Engeland, waarschijnlijk ter aflossing van Treasury Bills.

OVERZEESCHE HYPOTHEEKBANKEN.

„Belegging in andere landen verdient, wanneer daarvan de Nederlandsche industrie en handel voordeelen plukken, ongetwijfeld aanmoediging. Maar hierop is bij uitzetting op hypotheek geen kans. De pandbrieven van overzeesche hypotheekbanken zijn de beleggingen van een land zonder veel energie. En daarom zal men niet rouwig behoeven te zijn, wanneer onze overzeesche hypotheekbanken geleidelijk haar bedrijf moeten gaan inkrimpen.” Aldus in het nummer van 5 April 1916 van ons tijdschrift.

In het Meinummer van het Weltwirtschaftliches Archiv wordt in een artikel over „Überseehypothekenbanken” gewezen op het feit, dat dergelijke banken in Duitschland vrijwel onbekend zijn, en „dass daher von der deutschen Volkswirtschaft ein Gebiet internationaler Betätigung bis jetzt noch gar nicht angebaut worden ist, das in den westlichen Ländern Europas, also in Frankreich, Belgien, Holland, Schweiz nicht unerhebliche Bedeutung für den Kapitalbesitz und die wirtschaftlichen internationalen Beziehungen der betreffenden Länder gewonnen hat.”

Eenerzijds dus besliste afkeuring, anderzijds eene meer welwillende houding. Hoe nu dit te verklaren? Wellicht in het feit, dat de schrijver in dit tijdschrift voornamelijk het oog had op Nederlandsche toestanden terwijl de Duitse schrijver meer naar andere landen zijne blikken gewend heeft. In ons land toch zijn talloze overzeesche hypotheekbanken opgericht. Pandbrieven waren in ons land een geliefd beleggingsobject en al is eene overzeesche hypotheek een geheel ander iets, dan eene binnenlandsche, toch gaf de naam van pandbrief aan de schuldbekentenissen der overzeesche hypotheekbanken een bewijs van soliditeit gepaard met een gewenscht hooger rendement. Toen enkele banken succes bleken te hebben vond het gegeven voorbeeld ruime navolging. Waar verscheidene dezer instellingen geen eigen organisatie overzee oprichten, maar gebruik maakten van de tusschenkomst van bestaande en buitenlandsche kantoren, daar ging deze oprichting al zeer gemakkelijk.

De taak der overzeesche hypotheekbanken, vooral in België en Engeland was echter eene andere, dan zuivere kapitaalexport. Daar toch vormden zij meestentijds een min of meer zelfstandig onderdeel van financiële concerns en werd hun daarin een beperkte taak toegewezen, waardoor zij een zeer gewenscht hulpmiddel konden worden tot bevordering van eigen industrie en handel. In- en export konden toch door hun hulp de moeilijkheden ontkomen van het vastleggen van eigen kapitalen, terwijl de bestaande buitenlandsche organisaties der overzeesche hypotheekbanken een gelegenheid tot waardevol inzicht bood in

de oeconomische ontwikkeling der overzeesche gewesten.

Houdt men dit verschil in het oog, dan valt het verschil in oordeel zeer goed te verklaren. Aan de hogere buitenlandsche eischen konden de meeste opgerichte banken niet voldoen, waar het groote getal van dergelijke oprichtingen aanleiding gaf tot versnippering en verspilling van krachten. Hun hoofdtak was dat van exportkantoor van kapitalen. Door onttrekking van deze kapitalen werd in het eigen land het crediet duurder gemaakt zonder het aanbieden van equivaleerende voordeelen. Eene belegging van gelden in de schuldbrieven van dergelijke ondernemingen zoude wel degelijk „energieeloos” genoemd kunnen worden, ware het niet, dat de allengs toenemende oeconomische durf hier te lande de overzeesche hypotheekbanken gelegenheid gaf hun passief bestaan te herzien. Nieuw opgerichte ondernemingen, nieuwe bankinstellingen vonden daar aanwezig een kern van mannen, door hun werkring voor de hypotheekbanken, volkomen op de hoogte van land en toestand, terwijl wederkeering hun werkring hen in staat stelde het moederland op de hoogte te houden van nieuwe mogelijkheden ten bate van handel en industrie. Zoo wordt voor de Nederlandsche hypotheekbanken in de overzeesche landen de mogelijkheid geopend een factor van oconomischen vooruitgang te worden. Waar het niet onwaarschijnlijk is, dat in de komende jaren de import in den vreemde grootere moeilijkheden zal opleveren dan de export, daar wordt de betekenis van deze verruiming van werkring des te grooter.

Blijken onze overzeesche hypotheekbanken zich niet aan deze omstandigheden te kunnen aanpassen, dan blijven hunne pandbrieven een belegging voor een volk zonder energie, en zoude eene vermindering van hun bedrijf niet te betreuren zijn.

d. B.

EEN MOGELIJKE BESPARING OP DE KOSTEN DER DISTRIBUTIE.

Men schrijft ons:

De moeilijkheden, die bij de practische verwezenlijking te duchten waren, is aanleiding geweest, dat men bij de behandeling in de Tweede Kamer het beginsel heeft laten vallen, dat de Distributiewet alleen ten behoeve van de minvermogenden zou werken. Thans kan iedereen van de lage prijzen der distributiegoederen profiteren; in sommige gevallen wordt — naar in de stukken omtrent het 80 miljoen-ontwerp terecht werd opgemerkt — de gegoeede daartoe zelfs gedwongen, zooals in het geval met bruinbrood, dat voor de totstandkoming der Distributiewet tegen verschillende prijzen verkrijgbaar was, doch tegenwoordig slechts tegen den uniformen lagen prijs.

Over het geheel evenwel kan men zeggen, dat, niet tegenstaande de Distributiewet voor ieder geldt, bij de toepassing ervan van het beginsel wordt uitgegaan, dat zij er voornamelijk is voor de minvermogenden. De beschikbaarstelling toch is beperkt tot de meer onmisbare voedingsmiddelen en zooveel mogelijk is getracht, naast het distributie-artikel, waarop van overheidswege geld wordt toegelegd, er een te plaatsen, waarbij dit niet het geval is. Zoo heeft men naast het goedkope bruinbrood het witbrood, waarvoor de kostprijs betaald wordt, naast de goedkope groene erwten en bruine boonen, de dure capucijners en witte boonen, naast de regeeringsrijst de Javarijst, naast de kleine zeevischsoorten, die onder de distributie vallen, de grootere soorten, die er niet onder vallen. De goedkope groenten worden gevormd door de vat- en stapelgroenten; de andere zijn vrijgelaten. Op normaal-bak- en braadvet en op normaal-margarine wordt door de overheid geld toegelegd, niet op andere plantaardige en dierlijke vetten of mengsels dezer vetten.

Uitzondering op dezen algemeenen regel vormen de melk en zuivelproducten. Wat melk betreft is dit

gevolg van het feit, dat de voedzame goedkope taptemelk nergens ten onzent een volksvoedsel is en het geven van een toeslag op ondermelk, doch niet op volle melk, eigenlijk zou neerkomen op het geven van heelemaal geen toeslag. Boter kon beneden kostprijs beschikbaar gesteld worden, omdat de export de verliezen dekt op de beschikbaarstelling voor het binnenland geleden; evenwel ligt het, naar minister Posthuma de vorige week bij de behandeling der motie-Van den Tempel mededeelde, in de bedoeling, dat wanneer binnenkort geen export van boter meer mogelijk zijn zal, ook in het binnenland voor dit artikel de kostprijs betaald zal worden en van Rijkswege geen bijslag zal worden gegeven. Trouwens, den geheelen zomer reeds is de binnenlandsche prijs der boter hooger geweest dan noodig zou zijn om met inbegrip van de opbrengsten van het exportgedeelte den producent een redelijke winst te waarborgen; de boterproducent en insgelijks de kaasproducent is dan ook genoopt geworden een deel van zijn overwinst te restitueeren, welke gelden worden gebezigd om de kosten van de melkvoorziening, althans voor een gedeelte, te dekken.

Had men het beginsel niet gevolgd, om naast het artikel, waarop wordt toegelegd, er een verkrijgbaar te stellen, waarvoor zulks niet geldt, dan zouden buiten kijf de nu reeds zoo buitengewoon hooge kosten der levensmiddelenvoorziening nog aanmerkelijk hooger zijn geworden. Reeds thans staat vast, dat de Regeering met het toegestane crediet van 80 miljoen gulden dit jaar bij lange na niet rond zal komen. Bij de rijst was aangenomen, dat de voorziening hiermede minder dan f 5.000.000 zou kosten en per 100 K.G. niet meer dan f 7 zou behoeven bijgepast te worden. Het bijpassingsbedrag is evenwel nu al ongeveer het dubbele, en wanneer eerlang, zooals in verband met de voorraden regeeringsrijst onvermijdelijk schijnt, ook de Javarijst in de distributie wordt betrokken, zal de overheid zelfs meer dan 100 pCt. van de opbrengst moeten bijbetalen; de kostprijs toch der Java-soorten is f 45, terwijl de verkoop tegen f 21,25 zal plaats vinden.

De inkooprijst der melk gaat dezen winter minstens met 3 cent per liter naar boven, welk bedrag niet op het publiek verhaald zal kunnen worden. Er is een stopstaan van den export van boter en kaas te verwachten, die bijgevolg niet meer zullen kunnen bijdragen in de kosten der melkvoorziening en het is dan ook uitgemaakt, dat de melkvoorziening van het Rijk minstens het dubbele zal eischen dan de geraamde f 7.000.000.

Voor nagenoeg elk distributie-artikel is het verschil tusschen in- en verkoopprijs grooter dan aanvankelijk werd geraamd, en al mocht — wat we betwijfelen, met uitzondering van de rijst — de rantsoenering voor sommige goederen het gebruik lager doen blijven dan oorspronkelijk is aangenomen, zoo zal het eindresultaat toch zijn, dat de toegestane f 80.000.000 zullen blijken niet voldoende te zijn.

Waar nu sommige artikelen zooveel meer eischen dan begroot werd, is het zaak bij andere, die de mogelijkheid daartoe bieden, zoo zuinig mogelijk te zijn. Ook een besparing van een paar millioenen telt mede, al trekt men tegenwoordig de schouder voor een paar millioenen op. En zoo rijst van zelf de vraag, of het niet mogelijk is, dat de regeering het beginsel om naast het distributie-artikel, dat geld kost, er een verkrijgbaar te stellen, dat geen geld kost, nog in ruimer mate toepast dan tot dusver. Momenteel kan de verbruiker van prima Alkmaarder gort alleen ordinaire gort bekomen beneden kostprijs. Wat kan er tegen zijn om naast de goedkope gort een verpakte, betere kwaliteit gort verkrijgbaar te stellen, waarop het Rijk niet hoeft toe te leggen? Momenteel worden alle kaassoorten beneden kostprijs beschikbaar gesteld — waarom zou men geen uitzondering maken voor b.v. volvette belegen soorten, die wel uitsluitend door de

meergegoeden zullen worden gebruikt? Is het niet mogelijk de zachte zeep in een groene en een gele kleur verkrijgbaar te stellen en alleen bijslag te geven op de groene, zoodat de goeode, die den kostprijs der zeep kan en wil betalen, niet zooals thans genoopt wordt zich een bijslag te laten welgevallen? Is ook niet een zekere bezuiniging te verkrijgen, door niet alle peulvruchten te rantsoeneeren, maar alleen op bruine boonen en kleine soorten groene erwten verlies te lijden, doch de schokkers, de capucijners en witte boonen tegen minstens den kostprijs te doen betalen? Kan men niet melk rantsoeneeren, en de boven het rantsoen geleverde hoeveelheid zelfs boven kostprijs doen betalen? Of in allen gevalle weigeren bijslag te geven op gepasteuriseerde en gesteriliseerde melk?

Voor aardappelen zijn maximumprijzen vastgesteld, die tevens gegarandeerde minimumprijzen zijn. Het ligt dus in de rede, dat de Regeering den geheelen oogst tot zich neemt, wat trouwens ook wel noodig zal zijn ten einde te voorkomen, dat door het gebrek aan veevoeder te veel aardappelen vervoederd worden met de groote kans, dat er trots den te verwachten overvloedigen oogst aan het eind van het seizoen een tekort voor menscheijk gebruik dreigt. De voor eigen gebruik geteelde aardappelen zou de regeering weer vrij kunnen geven, evenals de uitsluitend voor veevoeder geschikte partijen.

Het totale aardappelverbruik volgens het 3 K.G.-rantsoen belooft een 15 miljoen H.L. per jaar. Neemt men in aanmerking, dat de vroege soorten niet van regeeringswege gedistribueerd worden en houdt men voorts er rekening mee, dat de personen, wien de eigen verbouwde aardappelen gelaten zijn, buiten de distributie vallen, dan houdt men een 8 à 10 miljoen H.L. over, die beneden kostprijs verstrekt zullen worden. Deze aardappelen betaalt de Regeering met resp. f 5 à f 6 af boerderij, ongerekend bewaarloon e. d., al naar het veen- of kleiaardappelen betreft.

De afgeloopen winter heeft genoegzaam getoond, dat een gemeente als Amsterdam het publiek voor de veenaardappelen in geen geval meer zal laten betalen dan 5½ ct. per K.G. en voor de kleiaardappelen niet meer dan 6½ ct. Dit zullen ook wel de prijzen ongeveer zijn, die na de verkregen ervaring de minister als maximumprijzen zal vaststellen. Bij deze prijzen zal, met inbegrip van bewaarloon, vervoerkosten enz., het verlies per H.L. op een paar gulden komen te staan, zoodat de aardappelendistributie een zestien à twintig miljoen gulden zal vergen.

Bij toepassing nu van het beginsel, dat naast het goedkope artikel met bijslag een duurder artikel zonder bijslag verkrijgbaar is, kan een zeer groote besparing op deze som verkregen worden. Men wijze aanvankelijk alleen de veen- en zandaardappelen voor distributie aan en stelle ze voor 5½ ct. per K.G. verkrijgbaar, doch tegelijk brenge men ook de andere soorten in het verkeer zonder bijslag. Ieder is dan in staat van het goedkope voedsel te profiteeren, niemand er echter toe verplicht.

In tegenstelling met den afgeloopen winter is thans deze practijk zeer wel mogelijk. Het vorige seizoen gaf een mislukten oogst en was het noodig de duurzame aardappelen tot het laatst te bewaren, ten einde een groot tekort in het voorjaar te voorkomen. Dit jaar zijn aanzienlijk meer consumtie-aardappelen uitgepoot en bestaan ook de fabrieksaardappelen voornamelijk uit de gewilde, voor menscheijk gebruik geschikte geelvleezige soorten. Alles wijst er op, dat de oogst overvloedig wordt en er bij behoud van de rantsoeneering geen noodzaak zijn zal om het verbruik van de kleiaardappelen pas te doen aanvangen, wanneer de veen- en zandaardappelen op zijn. De beide soorten kunnen bijgevolg zonder bezwaar gelijktijdig verkrijgbaar gesteld worden, de eene met, de andere soort zonder verlies voor den Staat.

Stellig zullen bij inslaan van dezen weg ettelijke miljoenen uit 's Rijks schatkist bespaard kunnen

worden, zonder eenige schade voor de volksvoeding. Dit bedrag wordt nog verhoogd met de uitgespaarde kleinere bedragen bij de distributie van eenige of alle der hierboven genoemde regeeringsgoederen, en de totale som kan van dien aard blijken te zijn, dat zij voldoende is tot dekking van andere noodzakelijke uitgaven ten behoeve der mingevoeden, voor welke men, in verband met de schrikbarende hooge kosten voor de volksvoeding, thans nog terugschrikt en die men bijgevolg achterwege laat.

DE BUITENLANDSCHE VALUTA.

In het „Reichsgesetzblatt“ van den 24 Mei 1917 wordt bekend gemaakt dat alle zweedsche, deensche en zwitsersche fondsen, die den 31 Mei in het bezit zijn van Duitschers, Duitse ingezetenen of firma's, die hun zetel in Duitschland hebben, aan het Duitse Rijk moeten worden afgestaan. Vermoedelijk zullen wel de in Duitschland aanwezige Nederlandsche fondsen volgen.

Het Duitse Rijk heeft voor deze effecten-mobilisatie de volgende condities bepaald:

De fondsen zullen uiterlijk drie jaar na het sluiten van den vrede met Engeland aan den vroegeren eigenaar teruggegeven worden. Het Rijk heeft echter het recht de fondsen te allen tijde terug te geven.

„Voor het afstaan der fondsen wordt 1/5 van de jaarlijksche rente, minstens 1 pCt. van de nominale waarde, vergoed. Bij de berekening dezer vergoeding worden de officieele omrekeningskoersen van de effectenhandel aan de beurs te Berlijn genomen.

Gedurende den tijd, dat het rijk de fondsen bezit, zal het voor het innen van de coupons en de uitgelote stukken zorg dragen en deze bedragen aan de vroegere eigenaars betalen.

Eindelijk heeft Duitschland het voorbeeld van Engeland en Frankrijk gevolgd. Reeds den 12 December 1915 maakte Engeland bekend, dat ze alle Amerikaanse fondsen ½ pCt. boven de jaarlijksche rentevergoeding beleende, terwijl Frankrijk eenigen tijd later een dergelijke maatregel afkondigde.

Het is wel verklaarbaar, dat Duitschland niet reeds vroeger gebruik maakte van dezen maatregel, ten einde den koers van zijn betaalmiddel in het buitenland te verhoogen. Frankrijk en vooral Engeland hebben voor 1914 een groot gedeelte van hun vermogen in het buitenland belegd, terwijl Duitschland zijn vermogen voor zijn eigen industrie en in het bijzonder voor zijn landbouw gebruikt heeft. In Duitschland zijn sedert 1895 van het beschikbare kapitaal 95 pCt. in zijn eigen industrie en landbouw belegd, terwijl Engeland gedurende dezen tijd 87 pCt. van zijn vermogen in het buitenland belegd heeft. Zeer duidelijk blijkt dit uit de volgende staatjes:

Emissies van Engeland in miljoen gulden.

	1910	1911	1912	1913
Totaal	3209	2319	2530	2364
Hiervan buitenland en koloniën	2484	1987	2118	1927
Procentueel.....	77 %	87 %	79 %	80 %

Emissies van Duitschland in miljoen gulden.

	1910	1911	1912	1913
Totaal	1568	1526	1558	1496
Hiervan buitenland en koloniën	246	431	199	391
Procentueel.....	15 %	28 %	11 %	27 %

De mobilisatie der buitenlandsche fondsen is een der maatregelen, die de oorlogvoerende landen genomen hebben om den koers van het betaalmiddel in het buitenland te verhoogen. Daar Duitschland slechts betrekkelijk weinig buitenlandsche fondsen bezit, heeft het geen haast gemaakt met deze mobilisatie. Engeland daarentegen, die zooals uit voorgaande staat blijkt, zeer veel buitenlandsche fondsen heeft, voerde reeds in 1915 deze effectenmobilisatie in.

Tot dusver zijn door Engeland de volgende maatregelen genomen om den koers van zijn betaalmiddel in het buitenland op peil te houden:

1. Verzending van goud naar het buitenland.
2. Verkoop van buitenlandsche fondsen.
3. Het sluiten van leeningen in het buitenland.

Voor al in Amerika heeft Engeland zeer veel leeningen gesloten, einde Januari waren ze reeds tot een bedrag van ruim drie milliarden guldens gestegen, behalve de vele leeningen, die door de banken onderling gesloten zijn.

Bovendien stelt het zeer groot bezit aan buitenlandsche fondsen Engeland in staat deze als onderpand voor zijne leeningen in het buitenland te gebruiken.

Ook door belangrijke goudverschepingen wist Engeland zijn koers hoog te houden. Zoo werden van Maart 1915 tot December 1916 2½ milliard guldens engelsch goud naar Amerika verzonden.

Door al deze maatregelen gelukte het Engeland de koersen van zijn betaalmiddel in het buitenland bijna zoo hoog als voor den oorlog en zeer stabiel te houden, zoodat het bij de betaling van zijne buitenlandsche verplichtingen in het geheel geen nadeel ondervindt. Het spreekt vanzelf, dat bij de reusachtige aankopen, die Engeland in het buitenland doet, deze factor van groot belang is, veel belangrijker dan voor Duitschland, die veel meer op eigen productie aangewezen is, dan op invoer uit het buitenland.

Toch is de koers van de marken in het buitenland van groot belang. Het is Duitschland lang niet zoo goed gelukt den koers te handhaven als Engeland. De belangrijkste oorzaak der daling van de marken in het buitenland is zeker de verminderde uitvoer, tengevolge van de engelsche blokkade, het verbod van uitvoer van vele artikelen en de vermindering der voor den uitvoer beschikbare artikelen als gevolg van de omzetting der meeste industriën op oorlogsproducten. Behalve de verminderde uitvoer spelen nog andere oorzaken een rol bij de daling der koers van de marken in het buitenland. Zoo valt te wijzen op de duitsche vloot, die geheel stil ligt, zoodat de verdienste uit het internationale verkeer wegvalt. Bovendien hebben de psychologische momenten, angst en antipathie, hun deel bijgedragen. Een merkwaardig voorbeeld is de koers van de duitsche Mark te New York na het duitsche vredesvoorstel van den 12 December 1916. De koers steeg van 65½ op den 11. December tot 74 op den 16. December en bereikte zelfs den 21. December toen Wilsons nota verscheen 76, eene stijging van 13 pCt., om spoedig weer te dalen tot 66, toen bleek, dat de bemoeiingen van Wilson geen succes hadden.

Om den koers van marken in het buitenland te verhoogen, heeft Duitschland dezelfde maatregelen genomen als Engeland, nl. gouduitvoer, het sluiten van leeningen in het buitenland en het verkoopen van buitenlandsche effecten. Het voorgaande staatje toont echter aan, dat het bezit van buitenlandsche fondsen in Duitschland gering is, zoodat deze maatregel weinig succes kon hebben, evenals de mobilisatie van de buitenlandsche fondsen.

Ook voor het sluiten van leeningen was Duitschland op een beperkt terrein aangewezen. In Amerika is slechts één leening officieel gesloten in April 1916, ten bedrage van 25 millioen gulden, op een zeer korten termijn.

De uitvoeren van goud zijn nog tamelijk belangrijk geweest, doch slechts voorbijgaand in staat geweest den koers eenigszins te verbeteren. Ook de laatste Duitsche goudzendingen in Juni 1917 hebben slechts tijdelijk een kleine stijging van de koers tengevolge gehad.

Om verdere koersdalingen zooveel mogelijk tegen te gaan, is in Duitschland bepaald, dat betalingen aan het buitenland slechts met toestemming van de Reichsbank geschieden mogen. De koers van buitenlandsche valuta's wordt door de Reichsbank vastgesteld. Bovendien verlangt de Reichsbank eene opgave van den reden, waarom het bedrag naar het buiten-

land gezonden moet worden. Door dezen maatregel wordt de handel in buitenlandsche wissels gecentraliseerd, zoodat een aanbod van vele kanten, dat toevaltig kan ontstaan, zonder dat op dat oogenblik vraag is, waardoor de koers abnormaal daalt, in het vrije verkeer voorkomen wordt. De Reichsbank stelt de ingekomen aanbiedingen en aanvragen tegenover elkaar en bepaald dan den koers. Behalve de centralisatie tracht men door voornoemde maatregelen beperking van den invoer te bereiken.

Zonder twijfel zal Duitschland na den oorlog zijn best doen den markenkoers zoo spoedig mogelijk weer op zijn ouden stand te brengen. Dit zal echter veel moeite kosten en eene uiterste zuinigheid vereischen. Gedurende den oorlog heeft Duitschland echter geleerd afstand te doen van vele luxe artikelen, wat zij na den oorlog zeker nog zal volhouden. Wanneer alle arbeidskrachten en grondstoffen, die nu voor oorlogsdoeleinden verbruikt worden aan den export ten goede komen, zal deze ongetwijfeld belangrijk toenemen.

J. K.

DE HANDELSBAJANS VAN POLEN.

Het zal niet veel meer dan een tiental jaren geleden zijn dat Clara Viebig haar roman: *Das schlafende Heer*, het licht deed zien. De lezer, die genoot van de knappe stemmings-teekening der geknechte landen, zal het boek toch ter zijde hebben belegd met de gedachte: de illusie van den ouden schaapherder Dudek is fraai verwerkt, maar de verwachting op het slapend leger is en blijft toch, ook vrij van zinnebeeldige voorstelling, een roman. De Polen zullen zich dan ook inderdaad als opportunisten moeten beschouwen wanneer de wereldoorlog hun de onafhankelijkheid terug bezorgt. Was er nog groote belangstelling voor Polen bij den aanvang van deze eeuw; wij gelooven dat het oude woord zich allengs zoodanig in de opvatting der groote massa gewijzigd had, dat men voor stellig hield, Polen is verloren. De oorlog heeft onze menige verrassing gebracht en ook Polen heeft daartoe stof geboden. Even juist is de bewering, dat de oorlog den Polen verrassing gebracht heeft.

Wanneer er bij de Polen sympathie bestaat voor de Ententezaak dan spruit deze niet voort uit liefde voor het met geweld opgedrongen Russische vaderland, het feit echter, dat Frankrijk bondgenoot is zal zijn invloed niet gemist hebben. De voorspiegelingen die van Russische zijde gedaan werden beschouwde men als concessies ingegeven door de omstandigheden, die weinig vertrouwen konden wekken. Het is niet de bedoeling alle besluiten, welke sedert ten aanzien van Polen in de beide kampen genomen zijn hier op den voet te volgen. Voor de Polen is de stand van zaken deze, dat beide tegenstanders in den oorlog onafhankelijkheid hebben toegezegd, maar dat daarvan practisch nog niets is geschied.

Toch kan ieder die bevrijding van Polen verlangt de toekomst hoopvol tegemoet zien. Welke concessies thans ook voor deze streken gedaan worden, het staat alles op losse schroeven, omtrent de blijvende betekenis valt niet veel te zeggen. Echter naarmate de zekerheid groter wordt, dat de oorlog niet eene beslissing zal opleveren in dien zin dat een der strijdende partijen, als vernietigde, haar stem niet meer zal kunnen doen hooren in het Europeesch concert, wordt feitelijk de kans op een hernieuwd Polen gunstiger. Want niet door de toezeggingen gedaan in een oogenblik, dat de militaire positie gelegenheid bood een wenschelijk maakte, ter wille van eigen profijt zich grootmoedig te toonen, maar wanneer de omstandigheden gekomen zijn waarin concessies aan derden de compensatie moeten worden voor genoegdoening, welke de strijdende mogendheden elkaar niet meer zelve kunnen afdwingen, kan Polen op het verkrijgen der onafhankelijkheid hopen. De teekenen wijzen er op, dat de geschiedenis zich in deze richting zal voort-

bewegen. De vraag wat de waarde is van vrijheden, die voor het oogenblik verleend worden, zoo goed als alle beschouwingen hoe het verloop der vrijwording vermoedelijk zal zijn, kan dan ook achterstaan bij de zeer gewichtige kwestie wat een Poolsch land, met naar Rusland en Duitschland afgesloten grens, voor eene positie zou innemen in economischen zin.

Na de verarming die de oorlog ook Polen niet bespaard heeft, zal de industrie van het land met het meerendeel harer producten elders ter markt moeten gaan. Waar zullen de voortbrengselen der Poolsche industrie dan moeten trachten ingang te vinden is de vraag die men zich hierom stelt. Ving de beantwoording zal allereerst onderzocht moeten worden welke verspreiding deze producten vonden toen Polen binnen de Russische grenzen lag.

Er is nog niet veel aandacht aan dit punt gewijd. De eerste poging een handelsbalans voor Polen samen te stellen is eerst onlangs gedaan. Gemakkelijk was deze taak niet waar in- en uitvoer van het eertijds Poolsche koninkrijk niet afzonderlijk in de Russische statistiek vermeld zijn. Het ontbreken van gegevens als de hier bedoelde maakt feitelijk een einde aan alle discussie over het onderwerp in kwestie, het blijft dan toch maar altijd een veronderstelling of het Poolsche gebied als een landbouwstaat, dan wel als een gebied, dat de ontbrekende levensbenodigdheden hoofdzakelijk met industriële producten betaalt, is te beschouwen en hierna zal eene waardeering van wat een onafhankelijk Polen op economisch gebied te wachten staat zich toch in de eerste plaats hebben te richten. De Vereeniging van Poolsche industriëlen heeft door H. Tennenbaum de samenstelling van een handelsbalans doen geschieden, welke zich baseert op de Russische spoorwegstatistiek, deze arbeid zag in 1916 het licht. Sedert verscheen in de Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, 107. Band 1916 II, pag. 258 v.v. eene verdergaande studie, door J. St. Lewinski volbracht, waarvoor tevens gebruik gemaakt werd van de Deutsche spoorwegstatistiek, die steeds gespecificeerde cijfers voor het koninkrijk Polen heeft bevat. Een en ander, geeft reeds in meerdere richting een waardevol inzicht. Lewinski publiceert de volgende samenstelling van den arbeid der bovengenoemde Vereeniging.

Goederensoort	Invoer			Uitvoer			Verschil Uitvoer + Invoer
	Totaal in mill. Rbl.	pCt. uit Rus- land	pCt. uit Buiten- land	Totaal in mill. Rbl.	pCt. naar Rus- land	pCt. naar Buiten- land	
Landbouw ..							— 7.8
Tuinbouw ..	9.0	47.7	52.3	0.6	66.6	33.4	— 8.4
Veeteelt	29.2	82.9	7.1	14.6	8.9	91.1	— 14.6
Paarden	1.5	100.0	—	11.0	100.0	—	+ 9.5
Exotische							
Genotmidd.	11.8	55.9	44.1	0.2	100.0	—	— 11.6
Grondstoffen	182.8	39.4	60.6	13.8	14.5	85.5	— 169.0
Fabrikaten ..	360.1	50.3	49.7	509.8	98.1	1.9	+ 149.7

Al dadelijk springt bij de beschouwing van deze cijfers in het oog, dat de fabrieks-industrie voor het economische leven van Polen de grootste beteekenis heeft, immers het zijn slechts deze producten die actief op de passieve handelsbalans werken, indien de post paarden, welke — daargelaten hare geringe beteekenis — sterk overschat is, buiten beschouwing gelaten wordt. De waarneming die hier mede gedaan is, wint nog aan beteekenis, wanneer men de cijfers der graanbeweging beziet; volgens berekeningen welke de Poolsche landbouwvereeniging maakte zou de meerdere invoer aan graan, welke in het Poolsche gebied plaats vond, in 1907 een waarde bedragen hebben van 5,7 miljoen roebels, in 1909 reeds 9,9 miljoen roebels en in 1910 zelfs 21,8 miljoen roebels. Met deze cijfers in handen kan gezegd worden, dat in Polen een overgang heeft plaats gegrepen van landbouwstaat tot industriestaat en dat men blijkbaar den toestand ingetreden is, dat de bodem van het koninkrijk niet meer het voedsel verschaft voor hare bewoners benodigd. De invoer van grondstoffen bereikt een veel grootere

waarde dan bij dien der voedingsstoffen het geval is. De cijfers vestigen de overtuiging, dat Polen te arm is aan ruw materiaal voor de technische nijverheid. Zelfs hout, dat vroeger naast graan in zoo hooge mate bijdroeg tot de Poolsche welvaart, blijkt zijne groote beteekenis als uitvoerproduct verloren te hebben. Voor de volledigheid mag niet verzuimd worden er vermelding van te maken, dat in het zuidwesten van Polen ijzer- en steenkolen-winning plaats vindt. De productie van ruw ijzer bedroeg 23,945 duizend poed in 1912 (1.000 poed = 16.121 tons), die van steenkool 236.000 duizend poed. Maar terwijl bij hout nog altijd een kleine uitvoersaldo te constateeren valt, gaat bij alle andere grondstoffen de invoer den uitvoer te boven en daarvan kwam voor de belangrijkste grondstoffen het overgrote deel niet uit Rusland. Geheel anders is daarentegen de stand van zaken bij den uitvoer. Zooals uit den hiervoren opgenomen staat blijkt vindt 98,1 pCt. van den uitvoer zijn weg naar Rusland. Polen heeft dus in de laatste jaren de rol gespeeld, dat het grondstoffen betrok uit Duitschland om Rusland daarmee van bepaalde producten te voorzien. De belangrijkste artikelen zijn daarbij geweest katoenen- en wollen-weefsels, ijzeren voorwerpen, lederwerk, wollen garens, suiker.

Wanneer wij dan ook thans den blik in de toekomst slaan moet daarbij dit dus wel in het oog gehouden dat Polen's economisch wel en wee, na het verkrijgen der onafhankelijkheid, gedecideerd zal worden door de omstandigheden die dan ten aanzien van den afzet van 's lands industrie gelden. Het behoeft wel geen nader betoog, dat mocht de afzet in Rusland blijvend onmogelijk zijn, de Poolsche industrie zich hierdoor voor moeilijke vraagstukken geplaatst zou zien. Duitschland zal niet de plaats willen innemen van het afzetgebied dat oostelijk teloor mocht gaan. Zeer zeker hebben de voortbrengselen der textielindustrie in Polen eene qualiteit bereikt, dat daarvoor koopers in Midden-Europa te vinden zouden kunnen zijn; de ontwikkeling die inzonderheid deze industrie gevonden heeft is merkwaardig. Als uitvoercijfer voor katoenen- en wollen-weefsels geeft Tennenbaum 280 miljoen roebels, terwijl overigens geen een zijner uitvoercijfers de 50 miljoen roebels te boven gaat. Opmerkelijk spreekt de opbloei van dezen bedrijfstak uit het bevolkingscijfer der stad Lodz, centrum van de textielindustrie; in 1860 waren hier nog slechts 29.000 inwoners gevestigd in 1897 was dit aantal tot 315.000 aangegroeid. Evenwel om terug te komen op de mogelijkheid van verkoop in Duitschland, nauwelijks toen het Poolsche land door de troepen der Centrale mogendheden bezet was, hoorde men uit de kringen van Duitsche textiel-industriëlen bevreesde stemmen, dat bij samensmelting van het geoccupeerde gebied met het vaderland, eene zeer schadelijke concurrentie voor hen te duchten zou zijn. De regelingen die sedert getroffen werden ten aanzien van het tolwezen in Polen gedurende de bezetting, wijzen er op, dat Duitschland niet van zins is eenvoudig open deur te verleenen aan de voortbrengselen van het vroegere koninkrijk.

Men zou nog meer motieven in dit verband kunnen aanvoeren, maar het springt reeds in het oog, dat voor Polen's economische welvaart een levensvoorwaarde is, dat de afzet naar Rusland niet ophoudt. Of men dit zal weten te bewerkstelligen is echter niet zonder meer gezegd. Immers de producten die in hoofdzaak den uitvoer naar Rusland vormden: weefsels, ijzerwaren, wollen garens, behooren juist tot dezulke waarvoor in Rusland feitelijk prohibitive rechten golden. Het blijft dus nog te bezien of een toekomstige zelfstandige Poolsche regeering zal weten te verkrijgen, dat ten aanzien van het overschrijden der tolgrens die dan ook voor Polen zal bestaan, voor haar een afwijkende politiek gevolgd zal worden. Bovendien na den oorlog is met concurrentie van vele andere landen op de Russische markt te rekenen en daarbij zullen vermoedelijk de Entente-landen zich meer kunnen doen gelden.

AANTEKENINGEN.

Java-suikeroogst 1916. — De Indische Mercur heeft bij het uitblijven van het Archief voor de Java Suikerindustrie zoo goed mogelijk een overzicht over den afloop van den oogst van 1916 geconstrueerd. Wij nemen de volgende statistiek over.

Afscheep- plaats	Hoofd- suiker	Hoogkleur. Secd. Blgs. Geccentrief. zaksuiker, Melassesuiker.	Tot. pikols
West-Java.			
Cheribon ..	1.294.832	144.196	
Tagal	1.631.308	67.754	
Pekalongan ..	805.355	78.061	
	3.731.495	290.011	4.021.506
Midden-Java.			
Tjilatjap ..	1.523.524	36.205	
Semarang ..	6.391.669	301.146	
	7.915.193	337.351	8.252.544
Oost-Java.			
Soerabaja ..	9.265.495	413.196	
Pasoeroean..	1.215.278	5.165	
Probolinggo.	1.492.863	28.676	
Kraksaan ..	437.792	11.558	
Bezoeki	166.908	2.127	
Djangkar ..	101.492	15.811	
Panaroekan.	677.948	46.592	
Banjoewangi	134.175	1.000	
	13.491.951	523.925	14.015.876
Geheel Java.	25.138.639	1.151.287	26.289.926 Pik. ¹⁾
	1.526.274	69.900	1.596.174 Tons.

¹⁾ 1 Pikol = 125 A. ₤; 2.240 lbs. eng. = 1 Ton.

De totale opbrengst, van den Java Suikeroogst voor 1916, kan dus als iets beneden de 1.600.000 ton van 2.240 ₤ worden aangenomen.

De oogstopbrengst voor de beide voorafgaande jaren heeft 21.178.700 (1915), resp. 22.655.274 (1914) picols bedragen.

Stand van den landbouw in Frankrijk. — In het Journal officiel van den 1 Juli is het resultaat van de enquête van het Fransche departement van landbouw gepubliceerd naar den toestand der cultures per 1 Juni 1917, vergeleken met dien op den zelfden datum van het voorafgaande jaar.

	1916	1917
	Hectaren	Hectaren
Maïs	328.656	298.620
Aardappelen	1.305.440	1.432.240
Artisjokken	103.370	105.411
Suikerbieten	77.506	71.822
Voederbieten	495.600	475.035
Andere bieten	27.545	22.698
Groenvoer	2.767.730	2.669.720
Voedergranen	622.670	579.170
Grasland	4.710.570	4.643.670
Weidegronden	1.604.925	1.591.760
Wijngaarden	1.593.750	1.498.762

Ofschoon de indeeling der groepen niet geheel duidelijk is, blijkt bij beschouwing der cijfers toch klaar, dat, met uitzondering der aardappels, de culture onder alle hoofden voor 1916—17 iets ongunstiger is dan in de daaraan voorafgaande oogstperiode. Niet alleen geldt dit voor het cultuuroppervlak, maar evenzeer voor den stand van het gewas.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Honing. Door den Minister is ingesteld een Rijksdistributiebureau voor honing. Voorts is verboden de verkoop en de aflevering van bijenhoning, in water opgelosten bijenhoning, z.g. zoetwater en ongezuiverde bijenwas (van laatstgenoemd artikel is ook het vervoer verboden), tenzij dispensatie is verleend door bovengenoemd Bureau. Ten slotte zijn voor deze artikelen ook maximumprijzen in groot- en tusschenhandel vastgesteld.

Cement. Ook voor dit artikel is een distributieregeling vastgesteld; daarbij is verboden de verkoop, de aflevering en het daarmede verband houdende vervoer van cement, tenzij het vervoer plaats vindt in hoeveelheden geringer dan 500 K.G., dan wel gedekt is door een in het buitenland afgegeven vrachtbrief of connossement, gericht aan een erkenden importeur.

Steenkolenvoorziening. Door de Rijkskolendistributie is een rondschriven gericht tot de groot- en midden-industrie, waarin wordt medegegeeld, dat de betrokken bedrijven slechts op een zeer geringe toewijzing van kolen kunnen rekenen. De leveringen voor het Rijk moeten voorgaan, fabrieken, die voor het Rijk werken, moeten andere opdrachten verminderen. Een strenge controle zal worden ingesteld op de voorraden der ondernemingen en de opgaven daaromtrent, daar vaak de voorraden te klein en de benodigde hoeveelheden te ruim worden aangegeven.

Hout. Bij de Tweede Kamer is ingediend een ontwerp van wet betreffende het behoud en de ont-eigening van bosschen en andere houtopstanden. Volgens de voorgestelde bepalingen kan door den Minister van Landbouw enz. in het belang van de voorziening in de behoefte aan brandstoffen, mijnhout, heipalen of werkhout, tot bewaring van het natuurschoon of ter voorkoming van het vellen van onrijp-hout, het vellen van bosschen en andere houtopstan-den geheel of gedeeltelijk verboden of niet dan voorwaardelijk toegestaan worden. Voorts zullen bosschen en andere houtopstanden geheel of gedeeltelijk kunnen worden onteigend om ter voorziening in de behoefte aan brandstoffen, mijnhout, heipalen of werkhout, te worden geveld.

Regeeringsmeel. Met ingang van 1 dezer is de samenstelling van het voor broodbakken bestemde meel, weder gewijzigd; regeeringsbloem, bestemd voor witbrood, zal bestaan uit 60 pCt. inlandsche tarwebloem, 20 pCt. roggebloem, 10 pCt. aardappelmeel en 10 pCt. Amerikaansch meel; regeeringsmeel, voor bruinbrood, zal bestaan uit 65 pCt. ongebuild tarwe-meel en 35 pCt. ongebuild maismeel.

Consumptiemelk. Vastgesteld is eene nieuwe regeling voor consumptiemelk, welke geacht wordt op 1 Mei j.l. te zijn ingegaan. De maximumprijs voor volle rauwe melk, aan verbruikers in rekening te brengen, bedraagt 13 ct. per liter; de leverancier ontvangt in de 1e melkzone 11½, in de 2e 11 ct. per liter af boerderij. Aan melkinrichtingen en slijters kan een toeslag van ten hoogste 3 ct. per liter worden uitgekeerd, ook voor gepasteuriseerde melk, doch niet voor karnemelk of ondermelk.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN JULI 1917.

Provinc. en Gemeentelijke leeningen f	9.005.000,—
zijnde:	
Noord-Brabant f 1.000.000,— 4½ %	
oblig. a 99½ %.	
Amsterdam f 8.000.000,— 4½ % obl.	
a 100½ %.	
Bank- en Credietinstellingen	455.000,—
zijnde:	
Koloniale Cultuur- en Handelsbank	
f 400.000,— aand. a 100 %.	
Gemeentelijke Credietbank f 550.000	
aand. a 100 % (met 10 % storting).	
Hypotheekbanken, werkzaam in	
Nederland	199.000,—
zijnde:	
Betuwsche Hypotheekb. f 200.000,—	
4½ % pandbrieven a 99½ %.	
Transporteeren... f	9.659.000,—

Transport... f	9.659.000,—
Hypotheekbanken werkzaam in het buitenland	221.000,—
zijnde:	
Holland-Washington Hypotheek Bank f 200.000,— aand. à 105 % (met 10 % storting).	
Nederl.-Amerik. Hypotheek Bank f 200.000,— aand. à 100 %.	
Scheepsverband Maatschappijen ..	70.000,—
zijnde:	
Algemeene Groninger Scheeps-Hypotheekbank f 500.000,— aand. à 140 % (met 10 % storting).	
Industriële Ondernemingen	20.502.000,—
zijnde:	
C. V. onder de firma Gebr. Stork & Co. f 800.000,— aand. à 127 %.	
Oliefabrieken Insulinde f 3.000.000,— aand. à 170 %.	
N.V. Anton Jurgens' Vereen. Fabrieken f 2.000.000,— gew. aand. à 175 %.	
„ 4.000.000,— cum. pref. aand. à 101 %.	
f 4.800.000,— cum. pref. winstd. aand. à 101 %.	
Intern. Industrie- en Handelsvereniging f 1.500.000,— 6% cum. pref. winstd. aand. à 100 %.	
Vereen. Hollandsche Sigarenfabrieken f 498.000,— 6% pref. winstd. aand. à 100 %.	
Cultuurondernemingen, Handelsverenigingen en Handelsvenn.....	2.591.950,—
zijnde:	
Handelsvereniging „Holland-Bombay” f 223.200 aand. à 125 %.	
Handelsveren. „Onderling Belang” f 179.000,— aand. à 105 %.	
N.V. Intern. Crediet- en Handelsvereniging „Rotterdam” f 1.250.000,— aand. à 170 %.	
Scheepvaart-Maatschappijen	250.000,—
zijnde:	
N.V. Scheepexploitatie Maatschappij „Navis” f 250.000,— aand. à 100 %.	
Diversen	2.730.500,—
zijnde:	
Algemeene Beleggings Compagnie f 600.000,— 5 % obl. à 99 1/2 %.	
N.V. Geveke & Co's Techn. Bureau f 150.000,— aand. à 105 %.	
N.V. Nederl. Groenten- en Vruchten-drogerij f 500.000,— 6 % cum. pref. winstd. aand. à 100 %.	
Kon. Pharm. Fabriek v/h. Brocades & Stheeman f 700.000,— aand. à 118 %.	
Vereenigde Westlandsche Tuinbouw-ondernemingen f 650.000,— 6 % eerste hyp. obl. à 100 %.	
Spoorwegleeningen	10.000.000,—
zijnde:	
Maatschappij t. Exploitatie v. Staats-spoorwegen f 10.000.000,— 4 1/2 % obl. à 100 %.	
Totaal.....	f 46.024.450,—

terwijl voorts ook hier te lande gelegenheid bestond tot inschrijving op \$ 600.000,— aand. à 100 % Hollam Company.

Totaal der emissies in Januari ...	f 149.213.120,—
Februari ..	5.316.600,—
Maart	15.254.820,—
April	27.292.750,—
Mei	24.560.515,—
Juni	18.286.875,—
Juli	46.024.450,—
Algemeen totaal	f 285.949.130,—

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	28 Juli 1917-	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14	
Bank { Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14	
{ Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14	
Bank van Engeland 5 " 6 Apr. '17	3 " 29 Jan. '14	
Duitsche Rijksbank 5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14	
Bank van Frankrijk 5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 20 Jan. '14	
Oostenr. Hong. Bk. 5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14	
Russische Staatsbk. 6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14	
Nat. Bank v. Denem. 5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14	
Zweedsche Rijksbk. 5 1/2 " 9 Nov. '16	4 1/2 " 6 " '14	
Zwitserse Nat. Bk. 4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14	
Bank van Italië .. 5 " 1 Juni '16	5 " 9 Mei '14	
Feder. Res. Bk. N.Y. 3—4 1/2	—	
Javasche Bank.... 3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09	

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Proton-gatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
28 Juli '17	2 1/2	3	4 13/16	4-5/8	—	2 1/2-3 1/2
23-28 J. '17	2-2 1/8	3	4 13/16-4 1/2	4-5/8	—	2-3
16-21 J. '17	2-2 1/8	3-3 1/4	4 23/32	4-5/8	—	1 1/2-8
9-14 J. '17	2-2 1/8	3-3 1/4	4 13/16-4 1/2	4-5/8	—	2-4
24-28 J. '16	1 1/2-3/4	1 1/4-1/2	5 11/16-3/4	3 3/4-4 3/8	—	2-1/2
26-30 J. '15	2 5/8	2 1/2-3/4	5 1/16	—	—	1 7/8
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

¹⁾ Noteering van 27 Juli 1917.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
23 Juli 1917 ..	11.52 3/8	33.50	42.10	2.42
24 „ 1917 ..	11.52 1/4	33.75	41.95	2.42 1/8
25 „ 1917 ..	11.53 3/4	34.10	41.90	2.42 1/4
26 „ 1917 ..	11.53 3/4	34.05	42.—	2.42 1/8
27 „ 1917 ..	11.52 1/4	34.02 1/2	42.95	2.41 7/8
28 „ 1917 ..	—	—	—	2.41 7/8
Laagste der week	11.51 1/4	33.40	41.75	2.41 3/4
Hoogste „ ..	11.54	34.30	42.15	2.42 1/4
21 Juli 1917 ..	11.54 ¹⁾	34.20 ¹⁾	42.20 ¹⁾	2.42 1/4
14 Juli 1917 ..	11.55 1/2 ²⁾	34.75 ²⁾	42.35 ²⁾	2.42 1/2
Muntpariteit ..	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 3/4

¹⁾ Noteering van 20 Juli.

²⁾ Noteering van 13 Juli.

Data	Zwitser-land	Weenen	Kopen-hagen	Stock-holm	Batavia telegrafisch
28 Juli 1917	52.95	21.60	71.10	78.30	99 1/2-100 1/2
Laagste d. w.	52.60	21.35	70.70	76.30	—
Hoogste „ „	53.—	21.80	71.15	78.50	—
21 Juli 1917	52.85	21.55	70.70	76.30	99 1/2-100 1/2
14 Juli 1917	52.75	21.90	70.50	75.30	99 1/2-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De wisselmarkt was ook deze week weder stil en met een flauwe stemming. Londen was doorlopend aangeboden en liep terug tot 11,51 $\frac{1}{2}$. Parijs daalde van 42,20 tot 41,85 en kwam daardoor beduidend beneden Londensche pariteit, zoodat er de volgende dagen eenige beterschap kon intreden. Slot flauw. New York eveneens aangeboden. Marken aanvankelijk, door dekkingsaankopen van baissiers, stijgend, later weder flauwer 33,50, 34,30, 33,92 $\frac{1}{2}$. Evenzoo Weenen 21,45, 21,77 $\frac{1}{2}$, 21,55. Zwitserland, Kopenhagen en Kristiania zonder veel verandering. Stockholm zeer vast 76,30—78,50 en het einde is nog niet te bemerken, integendeel, deze week was de stijging beduidend sneller dan de vorige week. Roebels lusteloos, schommelend tusschen 51 en 54. De plotselinge sterke vraag naar Finsche marken heeft weder opgehouden. De koers die in enkele weken hoofdzakelijk door Zweedsche vraag, was opgelopen van circa 32 tot circa 41, is wederom sterk dalend; heden circa 35 latend. Spanje weder vaster 54.80, 56.10. Argentinië lager circa 105 $\frac{1}{2}$.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
28 Juli 1917	4.76.45	5.76 $\frac{1}{4}$	nom.	41 $\frac{3}{8}$
Laagste d. week..	4.76.45	5.76	—	41 $\frac{1}{4}$
Hoogste „ „ ..	4.76.45	5.76 $\frac{1}{4}$	—	41 $\frac{3}{8}$
21 Juli 1917	4.76.45	5.75 $\frac{1}{2}$	nom.	41 $\frac{1}{4}$
14 Juli 1917	4.76.50	5.75 $\frac{1}{2}$	nom.	41 $\frac{3}{10}$
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 $\frac{1}{4}$	95 $\frac{1}{4}$	40 $\frac{3}{10}$

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	10 Juli 1917	19 Juli 1917	Tijdperk 20—24 Juli		24 Juli 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 $\frac{7}{16}$	97 $\frac{7}{16}$	97 $\frac{7}{16}$	97 $\frac{7}{16}$	97 $\frac{7}{16}$
B. Aires	d.p.gd.pes.	50 $\frac{1}{8}$	50 $\frac{1}{4}$	49 $\frac{3}{8}$	50 $\frac{1}{4}$	49 $\frac{7}{8}$
Calcutta ...	sh/d.p.rup.	1 $\frac{4}{8}$ $\frac{3}{32}$	1 $\frac{4}{8}$ $\frac{3}{32}$	1 $\frac{4}{4}$	1 $\frac{4}{8}$ $\frac{1}{16}$	1 $\frac{4}{8}$ $\frac{3}{32}$
Hongkong ...	id. p. \$	2 $\frac{16}{7}$ $\frac{1}{8}$	2 $\frac{7}{1}$ $\frac{1}{2}$	2 $\frac{6}{3}$ $\frac{1}{4}$	2 $\frac{7}{1}$ $\frac{1}{4}$	2 $\frac{7}{1}$
Lissabon ...	d. p.escudo	32 $\frac{3}{16}$	31 $\frac{1}{4}$	31 $\frac{1}{4}$	32 $\frac{3}{8}$	31 $\frac{7}{8}$
Madrid	Peset. p. £	20.44	21.—	20.60	20.90	20.75
Montevideo ..	d. p. peso	54 $\frac{1}{2}$	54 $\frac{1}{10}$	53 $\frac{3}{4}$	54 $\frac{9}{10}$	54.—
Montreal... ..	\$ per £	4.77 $\frac{1}{4}$	4.77 $\frac{1}{4}$	4.77	4.77 $\frac{1}{4}$	4.77 $\frac{1}{2}$
Petrograd ..	R. p. £ 10	206	218	215	230	228
R.d.Janeiro ¹⁾	d. p. milr.	13 $\frac{29}{32}$	13 $\frac{1}{2}$	13	13 $\frac{9}{10}$	13 $\frac{1}{2}$
Rome	Liros p. £	34.35	34.36	34.30	34.38	34.32
Shanghai ..	sh/d.p. tael	3/10	3/11	3 $\frac{9}{10}$ $\frac{1}{4}$	3/10 $\frac{1}{4}$	3/10 $\frac{1}{4}$
Singapore ..	id. p. \$	2 $\frac{4}{4}$ $\frac{1}{16}$	2 $\frac{4}{4}$ $\frac{1}{16}$	2 $\frac{4}{4}$	2 $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{32}$	2 $\frac{4}{4}$ $\frac{1}{16}$
Valparaiso ¹⁾	d. p. pap. p.	12 $\frac{11}{16}$	12 $\frac{5}{8}$	12 $\frac{17}{32}$	12 $\frac{5}{8}$	12 $\frac{9}{16}$
Yokohama ..	sh/d.p. yen	2/1 $\frac{5}{8}$	2/1 $\frac{5}{8}$	2/1 $\frac{7}{10}$	2/1 $\frac{13}{10}$	2/1 $\frac{5}{8}$

¹⁾ Noteeringen op 90 dagen.

GOUDE EN ZILVER.

GOUDEBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert 29 Juli 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Noteering te Londen. te New York.

28 Juli 1917.....	39 $\frac{3}{8}$	78 $\frac{1}{8}$
21 „ 1917.....	39 $\frac{15}{16}$ ¹⁾	78 $\frac{1}{8}$
14 „ 1917.....	40 $\frac{1}{4}$	79 $\frac{3}{8}$
7 „ 1917.....	39 $\frac{3}{4}$	78 $\frac{1}{4}$
30 Juni 1917.....	39 $\frac{1}{2}$	77 $\frac{7}{8}$
29 Juli 1916.....	30 $\frac{1}{4}$	63 $\frac{1}{2}$
30 Juli 1915.....	22 $\frac{3}{8}$	47 $\frac{3}{8}$
20 Juli 1914.....	24 $\frac{11}{16}$	54 $\frac{1}{8}$

¹⁾ Noteering van 20 Juli.

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 28 JULI 1917.

Activa.		
Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 36.324.662,75 $\frac{1}{2}$ B.-bk. „ 104.042,96 Ag.sch. „ 8.352.746,22 $\frac{1}{2}$	f 44.781.451,94
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 8.006.409,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	„ —	„ 8.006.409,—
Beleeningen op onderp.	H.-bk. f 39.539.488,80 $\frac{1}{2}$ incl. vrsch. B.-bk. „ 2.618.672,04 $\frac{1}{2}$ in rek.-crt. Ag.sch. „ 33.036.488,84 $\frac{1}{2}$	f 75.194.649,69 $\frac{1}{2}$
Op Effecten	f 70.673.649,69 $\frac{1}{2}$	„ 75.194.649,69 $\frac{1}{2}$
Op Goederen en Spec.	„ 4.521.000,—	„ 12.463.068,12 $\frac{1}{2}$
Voorschotten a. h. Rijk	„ —	„ 640.551.098,73
Munten Muntmateriaal	Munt, Goud f 48.446.395,— Muntmat. Goud „ 584.857.463,76 $\frac{1}{2}$	f 633.303.858,76 $\frac{1}{2}$
Munt, Zilver, enz.	„ 7.247.239,96 $\frac{1}{2}$	„ 640.551.098,73
Muntmat. Zilver	„ —	„ 640.551.098,73
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 5.178.315,— id. van $\frac{1}{8}$ v. h. kapit. „ 3.936.939,62 $\frac{1}{2}$	„ 9.115.254,62 $\frac{1}{2}$
Geb. en Meub. der Bank	„ —	„ 1.465.000,—
Diverse rekeningen	„ —	„ 62.089.689,41 $\frac{1}{2}$
		f 853.666.621,53
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	„ 5.234.534,18 $\frac{1}{2}$
Reservefonds	„ —	„ 767.151.600,—
Bankbiljetten in omloop	„ —	„ 2.566.270,54
Bankassigatiën in omloop	„ —	„ —
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f —	„ 55.903.384,52 $\frac{1}{2}$
Van anderen	„ 55.903.384,52 $\frac{1}{2}$	„ 55.903.384,52 $\frac{1}{2}$
Diverse rekeningen	„ —	„ 2.810.832,28
		f 853.666.621,53
Beschikbaar metaalsaldo	f 474.412.959,62 $\frac{1}{2}$	„ 309.288.708,61 $\frac{1}{2}$
Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking	„ —	„ 2.372.064.798,12
Minder bedragen aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	„ —	„ —

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	—	4.910.106,20 $\frac{1}{2}$
Buitenlandsche wissels	34.286,—	—
Beleeningen	—	1.865.085,03
Goud	12.095.185,88	—
Zilver	—	75.220,99
Bankbiljetten	7.124.230,—	—
Part. Rek.-Crt. saldo's	3.202.586,43	—

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	28 Juli 1917	21 Juli 1917
Aan schatkistpromessen..	f 125.350.000,—	f 128.470.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 33.000.000,—	„ 38.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 133.868.000,—	„ 133.868.000,—
Aan zilverbons	„ 21.793.355,50	„ 21.800.678,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
28 Juli 1917	633.304	7.247	767.152	58.470
21 " 1917	621.209	7.322	760.027	55.682
14 " 1917	624.158	7.286	767.296	52.738
7 " 1917	625.672	7.287	771.151	48.507
30 Juni 1917	626.729	7.454	764.224	63.675
23 " 1917	603.159	7.569	738.635	68.497
16 " 1917	602.616	7.573	741.257	68.016
9 " 1917	594.428	7.420	749.594	50.828
2 " 1917	596.314	7.497	757.088	51.967
26 Mei 1917	596.273	7.393	750.550	68.471
19 " 1917	596.180	7.129	757.339	59.484
12 " 1917	595.635	7.022	767.982	42.903
5 " 1917	596.027	6.961	785.419	54.812
29 Juli 1916	581.564	10.784	661.679	92.148
31 Juli 1915	373.458	2.297	512.708	37.849
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Belee- ningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hieraan Schatkist- promessen rechtstreeks			
28 Juli 1917	44.781	33.000	75.195	474.413	78
21 " 1917	49.692	38.000	77.060	464.375	77
14 " 1917	51.755	40.000	76.823	466.424	77
7 " 1917	52.211	40.000	75.683	468.033	77
30 Juni 1917	52.644	40.000	79.146	447.376	79
23 " 1917	52.879	40.000	79.469	448.344	76
16 " 1917	53.142	40.000	83.238	447.376	75
9 " 1917	53.245	40.000	85.298	440.806	75
2 " 1917	57.813	44.000	91.120	441.043	75
26 Mei 1917	69.561	55.000	85.307	438.932	74
19 " 1917	68.712	54.000	86.567	439.016	74
12 " 1917	71.345	55.000	88.760	439.551	74
5 " 1917	88.126	70.000	93.061	434.013	72
29 Juli 1916	37.521	19.500	68.101	440.696	79
31 Juli 1915	65.286	31.500	101.332	265.152	67
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van $\frac{3}{4}$ metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
5 Mei 1917	74.370	23.410	157.217	34.303
28 April 1917	72.938	23.309	156.251	35.438
21 " 1917	72.904	23.169	154.820	37.438
14 " 1917	72.946	23.313	154.847	34.191
6 Mei 1916	42.256	32.792	145.569	27.858
8 " 1915	28.940	29.891	112.328	13.657
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse roke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
5 Mei 1917	6.621	36.256	48.924	9.310	57.991	51
28 Apr. 1917	6.694	38.818	47.840	6.302	58.423	50
21 " 1917	6.694	38.486	48.361	7.207	58.143	50
14 " 1917	6.790	38.941	47.688	6.468	58.551	51
6 Mei 1916	6.298	28.322	48.954	19.178	40.961	43
8 " 1915	5.566	5.835	54.741	5.022	33.929	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.²⁾ Op de basis van $\frac{3}{4}$ metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeisb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
19 Mei 1917	759	1.182	1.027	900	456
12 " 1917	768	1.219	1.029	920	473
5 " 1917	755	1.210	1.117	919	497
28 April 1917	751	1.109	1.178	920	453
20 Mei 1916	719	933	841	921	801
22 Mei 1915	1.069	1.123	1.419	854	866
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 18 JULI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 68.995.670	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion.... ,, 50.545.670
£ 68.995.670	£ 68.995.670

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 45.487.661
Rest..... ,, 3.241.724	Other securities,, 112.664.895
Public deposits,, 47.755.170	Notes..... ,, 29.478.245
Other deposits,, 124.711.196	Gold and silver coin..... ,, 2.646.880
Seven-day and other bills.. ,, 16.591	
£ 190.277.681	£ 190.277.681

¹⁾ Door het uitblijven der Engelsche bladen konden de cijfers van den laatsten weekstaat hierboven niet worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE-POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
25 Juli 1917	53.129	39.736	***	***	***
18 " 1917	53.193	39.517	166.265	28.500	138.780
11 " 1917	53.432	39.930	164.728	28.500	137.168
4 " 1917	55.242	40.203	163.982	28.500	136.209
26 Juli 1916	56.376	38.781	125.486	28.500	92.457
28 Juli 1915	60.906	33.531	45.385	28.500	9.586
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re- serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
25 Juli '17	48.128	111.366	46.615	126.840	31.842	18,36
18 " '17	45.488	112.665	47.755	124.711	32.125	18,62
11 " '17	45.466	108.600	42.088	126.103	31.952	19,—
4 " '17	45.500	111.081	41.873	130.579	33.490	19,45
26 Juli '16	42.188	75.219	52.990	85.241	38.781	28 $\frac{1}{10}$
28 Juli '15	53.158	192.195	177.636	95.540	45.825	16 $\frac{4}{5}$
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{3}{8}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKBANK.

STAAT VAN 23 JULI 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.¹⁾

Metallbestand	Mk. 2.457.391.000
davon Goldbestand	2.401.481.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine.....	506.609.000
Noten anderer Banken	4.845.000
Wechsel	10.589.654.000
Lombardforderungen	9.431.000
Effekten.....	121.289.000
Sonstige Aktiva	1.196.947.000
Grundkapitaal.....	180.000.000
Reservefonds	90.137.000
Notenumlauf	8.629.559.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten..	5.482.451.000
Sonstige Passiva	522.019.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekking-percentage ¹⁾
23 Juli 1917	2.457.391	2.401.481	506.609	8.629.559	34
14 " 1917	2.524.370	2.457.717	445.263	8.640.662	34
7 " 1917	2.527.134	2.457.459	443.858	8.717.098	34
30 Juni 1917	2.521.094	2.457.295	450.267	8.698.740	34
23 Juli 1916	2.497.841	2.467.600	568.427	6.840.293	43
23 Juli 1915	2.442.393	2.393.565	287.344	5.314.782	51
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
23 Juli 1917	10.589.654	5.482.451	***	***
14 " 1917	10.433.624	5.334.987	5.074.600	445.260
7 " 1917	10.407.331	5.337.083	5.092.000	427.500
30 Juni 1917	10.962.473	5.692.650	5.076.500	434.800
23 Juli 1916	6.091.640	2.383.009	1.921.200	528.900
23 Juli 1915	4.551.601	1.719.552	1.038.000	224.000
23 Juli 1914	750.892	943.064	.....	.....

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. a/d. Staat
26 Juli '17	5.299.639	2.036.074	261.218	725.430	10.700.000
19 " '17	5.296.118	2.035.809	261.485	826.140	10.700.000
12 " '17	5.293.406	2.034.775	262.260	745.792	10.700.000
5 " '17	5.290.789	2.034.775	262.739	680.900	10.700.000
27 Juli '16	4.786.513	—	339.545	590.570	8.300.000
29 Juli '15	4.129.344	—	368.019	893.217	6.300.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren.	Rek. Crt. Staat
	556.175	1.183.978	1.129.439	20.201.742	2.588.238	44.664
563.484	1.185.359	1.131.356	20.204.704	2.586.811	127.167	
524.038	1.188.790	1.145.686	20.196.484	2.461.515	70.043	
687.298	1.192.257	1.124.884	20.112.054	2.528.020	42.711	
449.284	1.441.118	1.191.710	16.090.893	2.272.767	75.430	
279.991	2.140.160	597.326	12.592.529	2.379.898	221.097	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.560	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten" komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegood i/h buitenland	Zilver	Schatkistbiljetten	Disconto's en beleeningen	Circulatie	Rek. Courant
21 Juli '17	1.479	2.119	126	10.835	1.472	13.328	2.492
14 " '17	1.481	2.119	126	10.392	1.534	13.055	2.419
7 " '17	1.481	2.119	127	10.386	1.484	12.721	2.345
29 Juni '17	1.481	2.120	129	10.193	1.440	12.592	2.161
21 Juli '16	1.546	1.868	77	3.807	1.003	6.712	1.437
21 Juli '15	1.580	94	54	1.680	763	3.797	1.363
21 Juli '14	1.601	144	74	....	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. saldi
21 Juli 1917	419.049	89.810	480.000	80.855	960.060	99.561
12 " 1917	406.910	89.763	480.000	83.342	954.306	95.722
5 " 1917	395.733	89.346	480.000	80.998	936.188	99.754
28 Juni 1917	383.502	89.010	480.000	83.124	930.408	95.336
20 Juli 1916	287.761	68.721	480.000	51.801	731.727	150.398
22 Juli 1915	85.722	17.439	320.000	55.042	340.882	139.727

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekking-Percentage ¹⁾
15 Juni '17	590.948	24.518	367.349	1.129.864	43.024	55,9
8 " '17	583.617	37.693	233.291	1.003.896	32.476	59,2
1 " '17	489.834	36.624	166.954	817.573	27.776	61,3
25 Mei '17	520.760	36.892	154.964	889.440	26.201	63,3
16 Juni '16	367.986	13.622	85.375	533.034	9.729	71
18 Juni '15	246.521	48.916	35.589	299.361	12.100	81

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
28 Juli '17	577.170	3.768.000	30.090	3.771.680	132.040
21 " '17	516.280	3.708.260	29.860	3.807.260	85.150
14 " '17	***	3.819.740	29.720	3.868.390	106.290
7 " '17	726.450	3.676.330	29.670	3.853.020	24.131
29 Juli '16	644.290	3.305.970	31.450	3.187.590	106.700
31 Juli '15	618.090	2.682.390	37.810	2.571.160	178.650
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

¹⁾ Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 30 Juli 1917.

Bij het verschijnen van dit nummer is het vierde oorlogsjaar ingetreden en nog is het einde van den verwoestenden krijg niet te voorzien.

Onder den invloed van de groote onzekerheid van de allernaaste toekomst echter bevinden de beurzen zich in een zeer apathische houding. Vooral Russische waarden blijven vrijwel overal, waar deze verhandeld worden, sterk aangeboden, mede in verband met de daling van den Roebelkoers. De noteringen voor dit devies in ons land, dat nog niet in zoo sterk verkeer met het voormalige Tsarenrijk staat, kunnen niet als volkomen „massgebend” worden beschouwd. Teekening is het echter, dat de notering in Zwitserland is gevallen tot circa Fr. 100 per R. 100 tegenover een prijs van Fr. 266½ per R. 100 in normale tijden. Ook te Londen is de Roebel zeer sterk in prijs gedaald: ter vereffening van een schuld van £ 10 moet men thans circa 236 Roebel betalen, vergeleken bij een pariteit van 94½ Roebel. Het spreekt vanzelf, dat onder deze omstandigheden de animo voor Russische staats- en spoorwegleningen tot een minimum ingekrompen is.

Te Berlijn blijft de levendigheid hoofdzakelijk beperkt tot eenige locale soorten. Hiertoe droeg ook bij het voor velen teleurstellende jaarverslag van de Bochumer Verein für Bergbau und Gusstahlfabrikation, hoewel de bruto-winst dezer onderneming ad M. 22.900.000, die van het vorig jaar ad M. 22.600.000, nog eenigszins overtreft. Men had echter gerekend op een hogere dividend-uitkeering (welke 25 pCt. bedraagt evenals v. j.) en bovendien nog op een bonus; het niet-gevuld worden van beide verwachtingen heeft een neerdrukkenden invloed gehad, niet slechts op het betrokken fonds zelve, doch op de gansche groep van Montanwaarden. Dit laatste is te verklaren door het feit, dat de „Bochumer”, die steeds het eerst van alle groote Montan-ondernemingen haar jaarverslag publiceert, gewoonlijk het voorbeeld vormt voor de later komenden; de kans op veel hogere uitkeeringen bij deze rubriek fondsen mag dus als verkeken worden beschouwd.

Te Londen is een vaste houding voor sommige beleggingsfondsen op te merken. Dit is niet zoozeer het geval voor oorlogsleningen en schatkistpapier, dan wel voor oudere emissies, als 2½ pCt. Consols, 2¼ pCt. Iersche Landlening, 3 pCt. locale fondsen, enz. Vermoedelijk is deze vraag toe te schrijven aan het feit, dat de lage koers van deze papieren een prijsverheffing in de toekomst meer waarschijnlijk maakt, terwijl ook een betrekkelijk lagere inkomsten-belasting hiervoor moet worden betaald. Dat deze laatste factor meer en meer gewicht in de schaal zal gaan leggen, is op te maken uit de redevoeringen in het Lagerhuis, waar gewezen werd op de noodzakelijkheid om de belastingen nog verder op te voeren; men heeft zelfs reeds van een percentage van 40 pCt. van het inkomen gesproken. Behalve de reeds genoemde fondsen waren ook obligaties Japan 1e en 2e Serie en Braziliaansche fondsen goed gevraagd; de eerste in verband met de voortdurende inkoop van deze serieën door de Japansche Regeering, de tweede als gevolg van de hervatting der couponbetaling op Braziliaansche schuldbrieven.

Te New York was in de afgelopen week hoofdzakelijk een betere stemming de overheerschende. Nu Amerika meer daadwerkelijk aan den oorlog deelneemt ondervindt het land en de Regeering de enorme moeilijkheden, die ontstaan uit de noodzakelijkheid om het expeditie-leger en de geallieerden van het noodige (kapitaal, uitrusting, voedingsmiddelen) te voorzien en voor het eigen land de verhoudingen van de laatste jaren, waarbij de industrie en de handel zoo buitengewoon geprofiteerd hebben, zooveel mogelijk te doen voortbestaan. Reeds is een tweede crediet van 5 milliard dollar aangevraagd en gaat men voort op den weg, om de onkosten voor de Regeering zoo gering mogelijk te doen zijn, door voorloopige maatregelen tot prijs-zetting van de eerst-noodige materialen, als koper, staal, enz. te nemen. Over het algemeen oefenen deze vooruitzichten een deprimeerenden invloed op de fondsenmarkt uit; voor de achter ons liggende week zijn echter eenige factoren aan te wijzen, die eenigszins nivelleerend konden werken. In de eerste plaats was de betere stand van de geldmarkt van groote beteekenis: de staat, gepubliceerd door de N.Y. Associated Banks toont voor de week van 21 tot 28 Juli een toename der surplus-reserve van ongeveer \$ 67 miljoen (n.l. van \$ 65.150.000 tot \$ 132.040.000). In verband hiermede is de notering voor „call-money”, die eenigen tijd geleden een 6 pCt.-peil had bereikt, teruggelopen tot 2¼ pCt. De ruimere geldmarkt moet hoofdzakelijk worden toegeschreven aan het terugvloeien in de circulatie

van vroeger ter betaling van dividenden opgenomen be- dragen. Indien geen storingen van beteekenis zich nog voordoen, mag dan ook de oogst-tijd van het komende jaar met gerustheid worden tegemoet gezien. Reeds het vorig jaar heeft deze campagne door de nieuwe Amerikaansche bankwet een veel geregelder verloop gehad dan voorheen, toen men met bijna wiskunstige zekerheid de nadering van een geldcrisis in de oogst-periode kon voorspellen; thans, nu de oogst vermoedelijk kleiner zal worden, zullen de eischen tot financiering zeker niet zwaarder zijn. Een tweede factor tot stimuleering van de markt waren de oogstberichten zelve, welke een lang niet zoo ongunstig resultaat doen verwachten, als in het voorjaar werd ge- vreesd. Wel zal de uitkomst nog zeer sterk beïnvloed kun- nen worden door de weersomstandigheden en zal het resul- taat in ieder geval geringer zijn, dan dat van het laatste jaar, doch de vrees voor een catastrofe is toch vrijwel ge- weken. Voorts deed de beslissing van de Interstate Commerce Commission inzake de verhooging der vrachttarieven voor steenkool-vervoer op de westelijke spoorwegen haar gunstigen invloed gelden, hoewel de afdeling voor spoor- wegwaarden toch vrijwel verlaten bleef. De tendens richtte zich meer op de industriële fondsen, waarbij de aankon- diging door de American Hide & Leather van een halfjaar- lijksh dividend van 2½ pCt. op de preferente aandelen der Maatschappij een aanvankelijk eenigszins neergaande koersrichting tegenhield en ook iets meer levendigheid bracht.

Te onzent bleef de markt voor Nederlandsche staats- fondsen in vaste houding, waarvoor dan ook alle aanleiding bestond. De diplomatieke onderhandelingen met het buiten- land worden door onze Regeering op een uiterst tactvolle wijze geleid, die te meer de bewondering moet wekken, om- dat naar verschillende zijden met tegenstrijdige belangen rekening moet worden gehouden. Hierbij blijft de geldmarkt, niettegenstaande de hooge eischen, die door tal van emit- teerende vennootschappen, gemeenten en corporaties aan hare capaciteit worden gesteld, nog steeds ruim te noemen, zoodat ook uit dien hoofde liquidaties niet geforceerd wor- den. Buitenlandsche staatspapieren, voornamelijk de hier nog al populaire als Russische en Oostenrijksche, moesten echter hun kortelings behaald avance prijs geven, de eerste in verband met de bekende moeilijke toestanden in het Europeesch-Aziatische Rijk, de tweede naar aanleiding van het aarzelen met het aanduiden van bepaalde, naar den vrede gerichte, maatregelen door de Centrale Mogendheden. Evenals te Londen waren Braziliaansche Staatspapieren hier tot hogere prijzen gezocht.

	24 Juli.	27 Juli.	30 Juli.	Rijzing of daling.
5 ½/0 Ned. W. Schuld	101 3/8	101	101	— 3/8
4 1/2 0/0 „ „ „	1916 100 1/2	100 7/10	100 9/10	+ 1/10
4 0/0 „ „ „	1916 94 1/8	93 13/10	93 3/4	— 3/8
3 1/2 0/0 „ „ „	 84	83 1/4	83	— 1
3 0/0 „ „ „	.... 73 1/4	73 1/2	72 13/10	— 7/10
2 1/2 0/0 Cert. N. W. S.	61 1/10	61 3/4	61 3/10	+ 1/8
5 0/0 Oost-Indië 1915	100 1/8	100 3/8	100 1/4	+ 1/8
4 0/0 Hongarije Goud ...	42 1/4	42 1/4	42 1/4	—
4 0/0 Oostenr. Kronenrente	36 1/8	36 1/8	37 1/2	+ 1 3/8
5 0/0 Rusland 1906	69 13/10	69	68 1/8	— 1 13/10
4 1/2 0/0 Iwangoor. Dombrowa	63	63	60	— 3
4 0/0 Rusland Cons. 1880	54 9/10	55	53 3/4	— 1 3/10
4 1/2 0/0 Rusl. bij Hope & Co.	55	55 3/4	54 1/2	— 1/2
4 0/0 Servië 1895	48	47 1/2	47 1/2	— 1/2
4 1/2 0/0 China Goud 1898 ..	62	66	66 3/8	+ 4 3/8
4 0/0 Argentinië Buitenl.	69 3/8	65 1/4	65 1/4	— 4 1/2
5 0/0 Brazilië 1895	69 3/8	66	67	— 2 3/8
5 0/0 Brazilië 1913	64	64	66	+ 2

De overige afdelingen ter beurze blijven zeer stil. Be- halve de in dezen tijd van het jaar gewoonlijk heerschende apathie, voor zooverre het het entameeren van nieuwe zaken betreft, komt hierbij thans nog de onzekerheid met betrek- king tot de allernaaste toekomst. Dit mag wel steeds het geval worden genoemd, doch er blijven toch immer gra- dueele verschillen aan te toonen en deze nemen juist in de tegenwoordige tijdsomstandigheden groote proporties aan. Er ontstaat als regel dan ook slechts eenige handel, als bepaalde, nauw te omschrijven factoren hun invloed uit- oefenen. Zoo waren b.v. aandelen Besoeki-tabak sterk gevraagd; aanvankelijk verluide, dat de vraag slechts het gevolg was van het feit, dat de Mij. van den naooorst 1916/1917 8930 pakken blad-tabak tot den prijs van 65 cents per ½ K.G. franco afscheephaven had verkocht, doch toen later bleek, dat de onderneming door vroegeren voorverkoop slechts voor een beperkt aandeel bij deze transactie geïn- teresseerd was en de stemming voortdurend geanimeerd

bleef, moest een andere oorzaak worden aangenomen. Het schijnt dan ook in sommige kringen bekend te zijn geweest, dat de Mij. eigenaresse is geworden, tegen uitreiking van f 500.000 harer aandeele ex-div. No. 14, van alle (f 600.000) aandeele der Cultuur-Maatschappij „Sentong” benevens van circa 2000 pakken op Java liggende tabak. Deze transactie wordt door de beurs gunstig beoordeeld. Het was opvallend, dat de overige tabaksfondsen in geen enkel opzicht met de beweging in aandeele Besoeki medegingen; niettegenstaande de in de jongste Sumatra-inschrijving behaalde zeer gunstige opbrengstprijzen bleef de handel mat en van minimale afmetingen.

Van de soorten, die verder een bijzondere stimulans ontvingen, noemen wij aandeele L. E. Tels & Co's Handel Maatschappij en S. L. van Nierop & Co's Handel Maatschappij, die bij ruime omzetten heden a resp. 160 pCt. en 172½ pCt. gevraagd bleven. Voorts vonden heden vrij uitgebreide omzetten plaats in aandeele Peudawa Petroleum Maatschappij; de vorige noteering luidde 9 pCt., terwijl zij heden tot 13 pCt. toe werden verhandeld, met een slotkoers van 11 pCt. Naar men weet, werd op de concessie-terreinen van deze onderneming tot nu toe geëxploreerd door de Koninklijke Petroleum Maatschappij, welke echter, bij ontstentenis van eenig resultaat, de exploratie niet verder wenscht te vervolgen. Niettemin zal de Peudawa-Maatschappij de concessie nog eenigen tijd aanhouden met het hiervoor nog in kas beschikbare geld, in de hoop, dat een ander concern het onderzoek op de terreinen zal willen voortzetten. Hoewel tot nu toe niet gebleken is, of werkelijk een andere gegadigde zich heeft aangemeld, waren de aandeele heden plotseling van sommige zijden vrij sterk gevraagd.

Aandeele Compania Mercantil Argentina zijn na de heftige koersbewegingen van den laatsten tijd in een loome houding terug-gevallen; de handel is sterk ingekrompen en de koers beweegt zich met geringe variaties tusschen 122 en 123 pCt. Ook aandeele Vereenigde Kon. Papierfabrieken der firma Van Gelder Zonen zijn op het tweede plan geraakt.

De *scheepvaartmarkt* heeft op sommige dagen van de achter ons liggende week groote levendigheid aangetoond, voornamelijk voor de aandeele van onze op Nederlandsch-Indië en Zuid-Amerika varende maatschappijen, als Koninklijke Paketvaart, Stoomvaart-Maatschappij „Nederland”, Kon. Holl. Lloyd, enz. Dit stond in verband met de bekendmaking, dat eenige schepen toestemming hadden gekregen, de reis naar hunne bestemmingen via New York te aanvaarden. O.a. heeft de „Krakatau” van de Mij. „Nederland” van deze permissie gebruik gemaakt; de „Hollandia” echter van de Kon. Holl. Lloyd is nog achter gebleven en wacht op een nadere regeling van het scheepvaartverkeer. Overigens hebben de verschillende phazen van de thans eindelijk (zij het voorloopig) tot stand gekomen overeenkomst betreffende de neutrale vaarzône, slechts weinig uitwerking op de betrokken afdeling gehad. Voorbijgaand waren enkele soorten, als Holland-Amerika-Lijn, Kon. Boot e.a., iets meer gezocht, doch deze richting had geen verderen voortgang. Scheepvaartpapieren zijn meer en meer van speculatie tot beleggings-objecten geworden en bevinden zich als zoodanig in vaste handen, hetgeen ten goede komt aan de stabiliteit van het fonds.

In de *mijnafdeeling* vond een reactie plaats in aandeele Swansea Copper van 57½ tot 50 pCt. (slot 52 pCt.); bijzondere oorzaken zijn hiervoor niet aan te wijzen en de teruggang moet dan ook eerder worden aangemerkt als een natuurlijke reactie op de voor eenigen tijd plaats gehad hebbende rijzing.

Rubberaandeele bleven zoo goed als zonder interesse. De bescheiden, waaruit een overzicht over de diverse maatschappijen te verkrijgen zou zijn, zijn hier te lande nog niet gearriveerd, in verband met het onderbroken scheepvaartverkeer met Indië. Dientengevolge kunnen ook nog geen dividenden gedeclareerd worden en blijft het nog steeds een quaestie van gissingen en taxaties, welke geen basis voor een reëelen handel vormen. Hierbij komt, dat hoewel de rubberprijs te Londen zich eenigszins hersteld heeft, die te Singapore (welke voor het oogenblik voor onze Ned.-Indische ondernemingen van veel grooter belang is) is gereageerd tot f 1,10 a f 1,30 per ½ K.G. (tegen f 1,50 a f 1,90 eennigen tijd geleden) waardoor de kooplust, zooals vanzelf spreekt, niet aangewakkerd wordt.

Ook op de *cultuurmarkt* komen slechts sporadisch afdoeningen tot stand. Na de jongste suiker-crisis is de aandacht voor deze afdeling ter beurze eenigszins verminderd; het dividend van de Suikerfabriek Krian (15 pCt. tegen 18 pCt. v.j.) werkte ook niet mede om een geanimeerde stemming te voorschijn te roepen.

	24 Juli.	27 Juli.	30 Juli.	Rijzing of daling.
Ned. Ind. Handelsbank	212½	211¼	211.	— 1½
Amsterd. Superfosfaatfabriek	168¾	166	167½	— 1¼
Insulinde Oliefabriek	189	188	188	— 1
Ant. Jurgens' Ver. Fabrieken	280	278	278	— 2
Philips' Gloeilampenfabriek	324¾	314¾	314¾	— 10
Handelsver. Amsterdam	419½	419½	414	— 5½
Javasche Cultuur Mij.	348	343	326½	— 21½
Kon. Petroleum Mij.	540	540¾	537	— 3¾
Amsterdam Rubber Mij.	232½	234	234¾	+ 2¼
Holland Amerika Lijn	347½	349¾	350	+ 2½
Kon. Ned. Stoomboot Mij.	230¾	230¾	230¾	+ ½
Deli Maatschappij	506½	508	510	+ 3½

De Amerikaanse afdeling volgt slechts uit de verte de aanduidingen van Wallstreet. In de laatste dagen kwam het nog al voor, dat de New Yorksche markt fluctuaties van eenige betekenis naar hier deed overzeinen, b.v. voor Steels en Hide & Leather shares, doch ter beurze van Amsterdam werden deze variaties of in het geheel niet of slechts voor een gedeelte overgenomen. Bovendien wordt de pariteit-koers niet meer bij de beschouwing betrokken, nu de arbitrage op Amerika vrijwel geheel stop is gezet. Waar de Amerikaanse afdeling dan ook practisch een locale is geworden, die evenwel afhankelijk blijft van een groote buitenlandsche markt, richt de belangstelling van het publiek zich meer naar die afdelingen, waarvan de koersen zelfstandig bepaald kunnen worden.

	24 Juli.	27 Juli.	30 Juli.	Rijzing of daling.
Anaconda Copper	165½	165	166	+ ½
Un. States Steel Corp.	112¼	112¼	112½/16	+ 9/16
Atchison Topeka	100½	100¾/16	100¼/16	— 7/16
Southern Pacific	93¾	92¾	92¾	— 7/8
Union Pacific	137½	137¼	136	— 1½
Int. Merc. Marine afgest.	30¾	30¾	30¾	— 3/8
„ „ „ „ prefs	90¼	90½	89½/16	— 15/16

Geld op prolongatie blijft a 3 pCt. verkrijgbaar.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

30 Juli 1917.

Tarwe. In ons laatste weekbericht was sprake van eene sterke prijsverhooging van tarwe aan de Noord-Amerikaansche markten, waarvan wegens de gebrekkige berichten de oorzaak niet met zekerheid was aan te geven. Later is gebleken, dat die prijsstijging het gevolg is geweest van droogte in het Westen van Canada en enkele der noordelijkste staten van de Unie, alsmede door overmatigen regen in de Canadeesche provincie Ontario. Later is eene verbetering in het weder ingetreden, terwijl tevens de tarweuitvoeren uit Amerikaansche havens klein waren. De tarweprijzen zijn dientengevolge in het begin der afgelopen week flink gedaald. Die beweging was echter slechts van korten duur en spoedig zijn weder sterke prijsverhoogingen gevolgd, die de Amerikaansche tarweprijzen weder hebben gebracht boven het hoogste punt van de week tevoren. In de berichten, die ons dagelijks bereiken, staat onder de oorzaken van deze nieuwe verhooging niets vermeld aangaande ongunstige berichten omtrent den stand der zomertarwe. Wel is sprake van willigte aan de Noordwestelijke markten en daaruit valt de gevolgtrekking te maken, dat wel degelijk de stand der zomertarwe tot de oorzaken der prijsstijging behoort. Die Noordwestelijke markten namelijk, gelegen in het gebied der zomertarwe, zijn in dezen tijd van het jaar steeds zeer gevoelig voor ongunstige berichten omtrent den stand der tarwe. Verder zijn de aanvoeren van tarwe aan de Westelijke markten zeer klein, hetgeen in verband met het zeer beperkte overschot van den ouden oogst wel te verwachten was. De tarwe-voorraden in Amerika blijven dan ook ongekend klein, doch de resultaten van den nieuwen oogst der wintertarwe worden qualitatief zeer goed genoemd, terwijl de hoeveelheid, gegeven de niet hoog gespannen verwachtingen, schijnt mee te vallen, zoodat verbetering der aanvoeren binnenkort mag worden verwacht. Deze schijnen echter door arbeidersmoeilijkheden, die den oogst bemoeilijken, te worden tegengehouden, waardoor de prijsverhooging van den Juli-termijn is in de hand gewerkt.

De prijzen van tarwe aan de markten te Buenos Aires en Argentinië zijn eenigszins gedaald met het oog op de uitbreiding in de met tarwe bezaaide oppervlakte en het gunstige weder.

Maïs, gerst en haver. De prijzen van haver hebben de beweging van de tarwemarkt gevolgd en ofschoon

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Juli	Mais Sept.	Haver Juli	Tarwe Aug.	Mais Aug.	Lijnzaad Aug.
30 Juli '17	262	163 3/4	78 3/4	18,50	12,60	20,60
23 „ '17	259	163 3/4	77 1/4	19,—	12,75	22,50
31 Juli '16	119 3/8	82 1/4	39 1/2	7,75	4,40	12,80
31 Juli '15	105 1/8 *)	73 3/8	38 1/8	12,85	4,85	11,20
31 Juli '14	86 3/8 *)	67 7/8	35 1/4	9,65	5,85	14,60 *)
20 Juli '14	82 *)	56 3/8 *)	36 1/2 *)	9,40 *)	5,38 *)	13,70 *)

*) per Dec. *) per Sept.

*) De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 21 en 28 Juli.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	31 Juli 1917	23 Juli 1917	31 Juli 1916
Tarwe	588,— ¹⁾	588,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	nom.
Mais (La Plata)	500,— ¹⁾	400,— ¹⁾	265,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	nom.	nom.	370,— ¹⁾
Haver (38 lb. white clipped)	25,— ¹⁾	22,50 ¹⁾	17,25 ¹⁾
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) .	240,— ¹⁾	225,— ¹⁾	168,— ¹⁾
Lijnzaad (La Plata).....	nom.	nom.	505,—

¹⁾ Regeeringsprijzen.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	22-28 Juli 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	22-28 Juli 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.....	—	243.231	414.933	—	38.227	10.823	281.458	425.756
Rogge	—	8.465	16.641	—	—	—	8.465	16.641
Boekweit	—	2.314	8.690	—	—	500	2.314	9.190
Mais	—	104.637	192.782	—	67.438	92.908	172.075	285.690
Gerst	—	30.600	56.079	—	11.886	4.549	42.486	60.628
Haver	—	10.025	23.110	—	27.269	4.218	37.294	27.328
Lijnzaad	—	8.322	54.701	—	7.560	32.995	15.882	87.696
Lijnkoek.....	—	34.078	92.829	—	27.785	5.435	61.863	98.264
Tarwemeel	—	18.259	10.809	—	3.051	—	21.310	10.809

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	—	243.923	471.234	—	—	—	243.923	471.234
Mais	—	12.335	46.697	—	—	—	12.335	46.697

deze hierbij veel minder sterk was dan voor tarwe, hebben de haverprijzen in de afgelopen week in Amerika vrij sterk gefluctueerd. Misschien staat de prijsverhoging in verband met de resultaten van den haverogst in Engeland, die blijken minder gunstig te zullen worden dan verwacht werd. Mais was vast, doch verandering in prijs valt voor den eersten termijn, die nog op den ouden oogst gebaseerd is, niet te constateeren. De voorraden zoowel als de binnenlandsche aanvoeren zijn klein, doch ook de uitvoer is sterk afgenomen. Minder gunstige oogstberichten hebben echter voor de latere termijnen eene vrij sterke prijsverhoging teweeggebracht. De laatste schattingen van de opbrengst van den te velde staanden maïsogst waren echter zoo groot, dat eenige tegenslag nog geen ongerustheid behoefte te wekken. In Argentinië is de opwaartsche beweging der maïsprijzen tot staan gekomen en aan het einde der week is zelfs eenige prijsdaling ingetreden. Gerst blijft algemeen vast met goede vraag in Amerika voor spoedige posities. De verschepingen van voedergranen zijn in den laatsten tijd vrij groot geweest en uit Engeland wordt bericht, dat daar zulke groote hoeveelheden zijn opgeslagen, dat men vreest voor de groote partijen, die naar Britsche havens onderweg zijn, geen opslagplaats te zullen hebben. Sedert geruimen tijd waren in Engeland slechts zeer kleine hoeveelheden maïs voor veevoeder beschikbaar gesteld, opdat genoeg maïs als grondstof voor brood aanwezig zoude blijven. Onlangs is hierin echter verandering gebracht en maïs wordt nu vrijwel algemeen weder als veevoeder gebruikt. Ook is aan de molenaars toegestaan hun tarwemeel te vermengen met kleinere percentages meel van andere graansoorten dan tot nog toe het geval was. Dit schijnt te wijzen op een afname van de schaarschte van tarwe.

Lijnzaad. De in ons vorig bericht vermelde prijsverhoging van lijnzaad in Argentinië is weder verloren gegaan. Blijkbaar is gebleken, dat de opgeleefde vraag geene rechtvaardiging vond in verbeterde kansen op uitvoer, die nog steeds zeer klein zijn. Bovendien zijn de berichten omtrent het te velde staande nieuwe gewas zeer gunstig.

Buitenlandsche granen in Nederland.

Geene verbetering is gekomen in de stagnatie van den aanvoer van Amerikaansche graansoorten naar de neutrale landen en onze laatste berichten geven geen hoop, dat in de naaste toekomst die aanvoer weder ter hand zal worden genomen. Uitvoergrunning wordt nog steeds door de Amerikaansche Regeering geweigerd. Voorzover de lading der reeds in Amerikaansche havens met bestemming naar het neutrale Europa geladen liggende stoomschepen uit maïs bestaat, zoude een langdurig oponthoud in dit warme jaargetijde zeer gevaarlijk kunnen worden voor de kwali-

teit. Wij mogen wel als zeker aannemen, dat wij een winter tegemoet gaan met groote schaarschte aan veevoeder en verschillende maatregelen worden reeds beraamd om met het getij de bakens te verzetten. Allerwegen is sprake van inkrimping van onzen veestapel en regeeringsmaatregelen in die richting worden spoedig verwacht. Intusschen zijn door den Minister van Landbouw raadgevingen gepubliceerd voor het verbouwen van verschillende soorten veevoeder, nadat de nu te velde staande, en wat rogge betreft geogst wordende, graanogst zal zijn binnengehaald. Uit het dezer dagen gepubliceerde Nederlandsche landbouwrapport blijkt, dat voor de voornaamste graansoorten eene opbrengst van iets beneden het middelmatige wordt verwacht, terwijl de opbrengst der aardappelen zeer goed belooft te worden en vrij belangrijk boven een gemiddelden oogst zal bedragen.

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
27 Juli 1917..	nom.	125.-/-	243.10/-	30.10/-	—
20 „ 1917..	nom.	130.-/-	240.5/-	30.10/-	—
28 Juli 1916..	nom.	111.-/-	168.5/-	28.-/-	60.-/-
30 Juli 1915..	66/1	71.5/-	155.-/-	23.12/6	100.-/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 11 Juli 1917.

Amerikaansche katoen blijft vast, hoewel prijzen verder niet veel zijn gestegen. De markt is zeer onder den invloed van de Amerikaansche weerberichten, die zeer afwisselend, doch over het algemeen wel iets gunstiger zijn. De onverkochte voorraad Amerikaansche katoen in Liverpool bedraagt slechts 62.372 balen, zoodat het voor spinners steeds moeilijker wordt eventuele behoeften te dekken. Egyptische katoen is weer ongeveer 2 1/2 pence per lb. hooger.

Spinners van Amerikaansche garens ondervinden zoevele beperkingen bij den inkoop van hun katoen, dat het voor hen steeds moeilijker wordt zaken af te sluiten. Fabrikanten koopen hoofdzakelijk alleen voor directe behoeften, hoewel zoo nu en dan ook wel grotere partijen verkocht worden, zoodat men wel moet aannemen, dat zelfs deze hooge

kostprijzen nog wel voor manufacturen besteed kunnen worden. De export-vraag is miniem en bepaalt zich hoofdzakelijk tot voorradige partijen, terwijl Frankrijk en Rusland de eenige markten zijn, die nog wat belangstelling toonen. Naar Egyptische garens, zoowel in cops als bundels is nog wel wat vraag, hoewel prijzen daarvan weer 5 pence per lb. hooger zijn.

Zaken in manufacturen staan bijna geheel stil. Koopers van de Indische markten hebben sedert maanden een spoedige vrede verwacht en in verband daarmee ook lagere prijzen. Men heeft dus slechts weinig gekocht, zoodat er aan verschillende artikelen wel gebrek zal ontstaan, tenzij men de tegenwoordige vraagprijzen wil betalen. Van China bestaat wel iets meer belangstelling, terwijl ook de kleinere markten in het Verre Oosten en Zuid-Amerika doorgaan kleine partijen voor directe behoefte te koop.

Noteeringen voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands.)

	27 Juli '17	20 Juli '17	13 Juli '17	27 Juli '16	27 Juli '15
New York	25,20 c	26,75 c	26,95 c	13,25 c	—, — c
Liverpool	19,15 d	19,— d	19,— d	8,07 d	5,34 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16 tot 20 Juli '17	Overeenkomstige perioden	
		1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	5072	5023	7048
„ Atlant. Havens	2131	2594	3657
Uitvoer naar Gr. Britannië	2585	2777	3779
„ „ 't Vasteland.	2276	2558	3983
„ „ Japan etc...	454	507	510

Voorraden in duizendtallen	6 Juli '17	6 Juli '16	6 Juli '15
Amerik. havens.....	738	725	812
Binnenland.....	506	415	487
New York.....	61	157	244
New Orleans.....	205	196	169
Liverpool.....	353	639	1693

WOL.

Van de Engelsche en overzeesche markt valt niets te berichten. Naar verluidt zou de Engelsche regeering voornemens zijn de nieuwe wolproductie van Zuid-Afrika te naasten.

Te Boston blijven de zaken bij voortdoring zeer levendig en de Zuid-Amerikaansche wolvoorraden zijn nagenoeg geheel uitgeput. De inlandsche wol, die thans binnenkomt, wordt onmiddellijk door de industrie opgenomen.

JAVA KINABAST.

(Opgave van het Kina-Bureau).

Volgens bericht van den vertegenwoordiger der fabrikanten is de Unit voor de toewijzing van 19 Juli j.l. in verband met het gemaakte compromis, vastgesteld op:

11,70 Cts. per 1/2 K.G.

SUIKER.

Onze Bietsuikermarkt blijft nog steeds zonder zaken. Koopers hebben wel is waar hunnen prijs van f 23,— op f 24 1/2 verhoogd, doch verkoopters willen van den vraagprijs van f 26,— niets laten vallen.

De vooruitzichten voor den bietoogst in ons land blijven bijzonder gunstig. In Oostenrijk-Hongarije wordt naar meer regens verlangd.

In Engeland werden de voorraden per 1 Juli als volgt gepubliceerd:

in entrepot ..... 101.200 tons tegen 141.700 tons verleden jaar
in deraffinaderijen 17.800 „ „ „ „ „ „

te zamen ... 119.000 tons tegen 156.600 tons verleden jaar

Uit Java zijn nog geen verdere berichten gekomen betreffende het optreden en de handelingen der nieuwe suiker-associatie, doch de stemming aan de Java suikermarkt schijnt eenigszins verbeterd te zijn. Voor Superieur late levering werd f 11 1/4 betaald. De berichten over den loopenden oogst blijven zeer gunstig, hetgeen blijkt uit het rendement

van 70 fabrieken per 15 Juli, hetwelk in doorsnee 11 % hooger is dan verleden jaar.

Amerika toonde eene zeer vaste markt en de notering voor spot centrifugals is opgelopen tot 6.64 a 6.96. In Louisiana heeft eene felle droogte schade toegebracht aan den oogst en verwacht men, dat daardoor, niettegenstaande den grooteren aanplant, de oogst niet grooter zal worden dan verleden jaar.

De verkorte Cuba-statistiek per 14 Juli is als volgt:

	1916/17	1915/16	1914/15
Ontv. der week tot 14 Juli	24.602	9.971	26.000 tons
Totaal sedert 1 Dec. 1916	2.805.735	2.867.122	2.382.715 „
Werkende fabrieken...	?	11	11 „
Exp. U.K. tot 16 Juni.	459.144	379.766	188.126 „
„ Frankrijk „ 16 „	28.419	99.074	5.895 „

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Augustus	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granu- lated fob.	
27 Juli 1917....	f 24 *	53/9	17/-	—	6,64 a 6,77
20 „ 1917....	„ 24 1/2 *	53/9	12/6	32/6	6,39 a 6,64
27 Juli 1916....	„ 34 *	47/1 1/2	20/9	31/6	6,33
27 Juli 1915....	„ 23 1/8	31/-	20/-	—	4,77
21 Juli 1914....	„ 11 1/2 1/2	18/-	—	—	3,26

* nom.

RUBBER.

De markt had in de afgelopen week weder een flauwer verloop. De meerdere vraag voor loco, die de laatste prijsstijging veroorzaakte, heeft opgehouden. Naar het schijnt kwam deze van de zijde der handelaars in New York; fabrikanten toonden daarvoor echter weinig belangstelling. Voor 1918-levering blijft echter goede vraag bestaan en verkoopters zijn voor deze posities zeer gereserveerd.

De noteeringen luiden:

Prima Hevea Crèpeloco..	2/6 3/4	einde vorige week	2/7 1/4
Aug./Sept. 2/7 1/4	„ „	„	2/7 1/2
Oct./Dec. 2/8 1/4	„ „	„	2/8 1/4
Jan./Juni 2/9	„ „	„	2/8 1/2
Hard cure fine Para	3/2 1/2	„ „	3/1 1/2

HUIDEN.

(Bericht van de firma Grisar & Co.)

De markt voor huiden was afgelopen week in het buitenland zeer kalm, een verschijnsel dat zich telken jare in de maanden Juli en Augustus voordoet. Voor ons land herhaalt zich het nieuwe bezwaar, om bij de onzekere vaart, huiden te importeeren, vandaar dat de exotische huiden, hier nog aanwezig, op hoogen prijs gehouden worden.

Afgedaan werden 1300 Columbia huiden en 500 gezouten Minas.

De inlandsche markt kalm voor alle artikelen en vreezen wij wanneer de vaart met Amerika niet spoedig tot regeling komt, wederom een totalen stilstand in alle artikelen.

JAVA THEE.

(Herleid tot 1/1 Kisten.)

Voorraad 29 Juni 1917.....	21294
Sedert aangevoerd (vrijgegeven)	6108
	27402
Sedert afgeleverd	14689
Voorraad heden	12713
Waarvan in de eerste hand.....	36

TABAK.

(Uit het Maandbericht der firma P. Meerkamp van Embden & Zoonen.)

Enkele dagen na ons vorig bericht, verscheen het Koninklijk Besluit, waarin met ingang van 3 Juli het uitvoerverbod van ruwe tabak tijdelijk opgeheven werd.

Zoals bekend, is deze opheffing verkregen door beschikbaarstelling vanwege een uit belanghebbenden gevormd syndicaat, van 75.000 pakken, welke tot vastgestelde prijzen voor de binnenlandsche fabrikanten gereserveerd blijven.

Door dezen maatregel is op nagenoeg den geheelen thans nog bestaanden eerste-hands voorraad N.O.T. vrije Java-

en een groot deel van den Sumatra-voorraad beslag gelegd, terwijl men in afzienbaren tijd met nieuwe aanvoeren niet te rekenen heeft.

Het valt dan ook niet te verwonderen dat de stemming in de in Juli gehouden inschrijvingen het hoogtepunt bereikte, en er voor binnengoed en kerf prijzen besteed werden, welke die van de duurste momenten, die tot nu toe voorgekomen waren, nog achter zich lieten.

Ook in de tweede hand stegen de prijzen, zoowel voor Java als voor het nog beschikbare kwantum Amerikaansche tabak (hetwelk intusschen den laatsten tijd ook sterk verminderd was) met den dag; op speculatie werd weder grif gekocht en menige partij wisselde deze maand meer dan eens van eigenaar.

De meeste vraag bestond voor gele sigarettentabak, waarvan de voorraad langzamerhand dan ook zoo goed als geheel uitgeput raakt. Voor dit doel is men uit den aard der zaak minder aan prijs gebonden dan voor kerf en binnengoed; komt van deze soort dan ook eens een kleinigheid aan de markt, dan heeft men dadelijk tientallen koopers daarvoor, wien het alleen daarom te doen is tot elken prijs de tabak machtig te worden. Dit bleek wel duidelijk uit de overgrootte belangstelling welke bestond voor 52 vaten gele Virginie, die bij de Rotterdamsche inschrijving bijgevoegd waren.

Van Sumatra kwamen ten verkoop 20.552 pakken te Amsterdam op 13 Juli en 4373 pakken te Rotterdam op 25 Juli.

De indruk van den oogst bleef gunstig: de tabak was voor het overgrootte deel goed rijp, dun van blad en lichtsoortig.

Door den kleinen eerstehandsvoorraad waren importeurs niet in de gelegenheid de aan de markt te brengen partijen in te deelen op de wijze zooals gewoonlijk geschiedt, doch was bijv. het kwantum zandblad in verhouding veel grooter, terwijl topblad nagenoeg geheel ontbrak. Hoewel hierdoor het aanbod wel wat eenzijdig leek, was de afloop niettemin zeer gunstig, al was er van de koortsachtige stemming, welke voor de Java's heerschte, geen sprake.

Het overgrootte deel der tabak kwam in handen van Hollandische handelaars; enkele partijen werden door Duitschland en Oostenrijk gekocht, terwijl ook Zweden in de markt was. Amerika kocht uit de Amsterdamsche inschrijving circa 2000 pakken; in de Rotterdamsche kwamen slechts enkele honderden pakken voor, welke voor dit doel geschikt waren en dan ook grif genomen werden.

Daar ter directe verscheping uit Indië voor Amerika circa 20.000 pakken gekocht moeten zijn, (waarvan reeds 16.000 pakken ter verlading kwamen) kan men het totale kwantum, hetwelk tot dusverre voor dit doel genomen werd, op circa 27.000 pakken schatten, dus ongeveer evenveel als verleden jaar daarheen ging.

De Amsterdamsche inschrijving bracht in doorsnee op circa 240 cents, de Rotterdamsche circa 223 cents, in het geheel werden in Holland van dezen oogst verkocht 51.822 pakken tot circa 225 cents, tegen 203.408 pakken tot circa 192 cents verleden jaar terzelfder tijd. De eerstehandsvoorraad bestaat in totaal uit circa 40.000 pakken.

Van Java vonden eveneens twee inschrijvingen plaats, te Amsterdam op 18 Juli voor 17.494 pakken, te Rotterdam op 25 Juli voor 8183 pakken.

Zooals boven reeds vermeld was de stemming uiterst wil- lig, de prijzen bleven voortdurend stijgen en waren dan ook in de Rotterdamsche inschrijving weder vrij belangrijk hooger dan in de voorafgaande Amsterdamsche.

Voor buitenlandsche rekening werd slechts een klein gedeelte genomen.

Bij de krossoks kwamen eenige partijen heldergele tabak voor, uitnemend voor sigarettens geschikt, welke dan ook onder levendige concurrentie zeer hoog verkocht werden.

Kentucky, welke zeer goed uitviel, bracht een flinken prijs op, hetgeen ook het geval was met een klein partijtje Havana van goede kwaliteit. De overige partijen Havana vielen slechts matig uit; hiervoor bestond dan ook niet zooveel belangstelling en een deel daarvan, evenals van de Braziëls werd opgehouden.

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Wederom is het oogenblik daar waarop bericht moet gegeven worden. Wat echter te zeggen wanneer er niets te vermelden valt? Toestemming tot uitvoer wordt nog altijd niet gegeven, en nieuwe aanvoer voor binnenlandsch gebruik wordt maar zuinig vrijgegeven, terwijl de behoefte groot blijft. Dat onder die omstandigheden de noteeringen nominaal zijn, spreekt van zelf.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
28 Juli 1917	195.000	5525	1.324.000	5100	13 1/4
21 „ 1917	201.000	5450	1.150.000	5100	13 1/8
13 „ 1917	212.000	5300	999.000	5100	13 22/32
28 Juli 1916	247.000	6475	1.329.000	6800	12 11/16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgeloo- pen week	Sedert 1 Juli	Afgeloo- pen week	Sedert 1 Juli
28 Juli 1917....	27.000	158.000	238.000	659.000
28 Juli 1916....	38.000	122.000	349.000	1.068.000

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. Amerika offreert lager en wel:

Ie soort (z.g. extra's) ad f 140,—

Goede IIIe soort.... „ „ 130,—

Augustus-aflading, franco wal hier, inclusieve oorlogsriscico en

Ie soort (z.g. extra's) ad f 131,—

IIe „ ..... „ „ 128 1/2

IIIe „ ..... „ „ 121,—

c.i.f. Rotterdam Augustus-aflading, exclusieve oorlogsriscico, met bijbetaling van wat de vracht meer zal bedragen dan \$ 4 per ton.

Premier-Jus. Noord-Amerikaansche. Men offreert:

Ie soort ..... ad f 125 1/4

IIe „ ..... „ „ 123 1/4

c.i.f. hier, Aug.-aflading, exclusieve oorlogsriscico. Bijbetaling vracht boven \$ 4.

Zuid-Amerikaansche. Gedaan:

Fac. „A” ..... ad f 131,—

„ „B” ..... „ „ 129,—

„ „X” ..... „ „ 125,—

franco wal hier, Aug./Sept.-aflading, inclusieve oorlogsriscico, zonder vrachtbijbetaling.

Katoenzaad-olie. Hierin komt geen enkele offerte meer uit Amerika. Men is blijkbaar van opinie, dat er toch van verscheping niets zal komen.

Geraff. Cocosvet. Er zijn eenige postjes prima versche kwaliteit voor directe en spoedige levering gedaan ad f 120,—.

COPRA.

Enkele loco partijen (ca. 700 ton) werden deze week verkocht en wel tot ca. f 58 1/2 op basis Java f. m. s.

Van zaken op aflading is nog geen sprake, daar er in Indië nog steeds geen vrachtruimte voor Holland is te verkrijgen.

Ceylon cif. Londen £ 46.- en cif. Marseille nom.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

28 Juli 1917....	f 58 1/2	} N.O.T.-condities.
21 „ 1917....	„ 58 1/2	
28 Juli 1916....	„ 39 3/4	
28 Juli 1915....	„ 30 3/8	
20-25 Juli 1914....	„ 28 3/4	

VERKEERSWEZEN.

RIJNVAART.

Week van 22—29 Juli.

Vrachten. In den algemeenen toestand kwam geen wijziging. Ook deze week werden aan de Ruhrorter beurs weinig schepen voor Holland/België bevracht. Aan vrachten werden o.a. betaald:

Voor kolen kleine schepen Dordrecht f 2,— per ton.

„ „ „ Schiedam „ 2,25 „ „

Voor zout naar Antwerpen ..... Mk. 5,— „ „

„ „ „ Brussel..... „ 7,— „ „

Voor grint groote schepen Antwerpen/Gent Mk. 5,— p. ton.

De vracht voor kolen van de Ruhr naar Mannheim bedroeg nog Mk. 2,50 per ton. Met het oog op het vallende water en de groote vraag naar ruimte is een stijging te verwachten.

Sleeploonen. Het Sleeploon van Rotterdam naar de Ruhrhavens bedroeg ongeveer 45 Cents tarief en van de Ruhr naar Mannheim Mk. 2,—2,20 per ton.

De waterstand was nog betrekkelijk gunstig; echter moest bij belading naar den Bovenrijn reeds met den voortdurenden val worden rekening gehouden, zoodat groote schepen niet meer de volle last konden laden. Cauber Pegel noteerde aan het einde der week ongeveer M. 2,20.

ZEE SCHEEPVAART.

30 Juli 1917. De vrachtenmarkt onderging in de afgelopen week geen verandering.

GRAAN.

Data	Petro-grad Londen R'dam	Odessa Rotter- dam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotter- dam	Bristol Kanaal	Rotter- dam	Engel- land
23/28 Juli 1917	—	—	—	—	—	—
16/21 „ 1917	—	—	—	30/-	—	140/-
24/29 Juli 1916	—	—	f 14,—	11/3	f 110,—	159/8
26/31 Juli 1915	—	—	8/-	7/9	62/6	60/7 ¹ / ₂
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gesaagd)	Oesth. Engeland (mijn- stutten)	Holland (pitch- pine)	Engeland (pitch- pine)
23/28 Juli 1917	—	—	—	—
16/21 „ 1917	—	—	—	—
24/29 Juli 1916	—	—	—	450/-
26/31 Juli 1915	—	—	f 105,—	230/-
Juli 1914	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middles- bro'	Cartha- gena Middles- bro'	Grieken- land Middles- bro'	Pott Middles- bro'
23/28 Juli 1917	—	—	—	—
16/21 „ 1917	—	—	—	—
24/29 Juli 1916	19/-	19/-	21/-	—
26/31 Juli 1915	10/9	13/-	15/-	—
Juli 1914	4/3	5/4 ¹ / ₂	5/9	8/8

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bor- deaux	Genoa	Port Said	La Plata Rivier	Rotter- dam	Cron- stadt
23/28 Juli 1917	—	—	—	—	—	—
16/21 „ 1917	69/-	101/3	—	—	—	—
24/29 Juli 1916	34/-	67/6	80/-	37/6	f 6,50	—
26/31 Juli 1915	fr 11,—	16/8	20/-	25/-	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivo- stock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
23/28 Juli 1917	—	—	—	—
16/21 „ 1917	350/-	450/-	—	180/-
24/29 Juli 1916	97/6	145/-	—	140/-
26/31 Juli 1915	53/6	75/-	—	80/-
Juli 1914	14/6	16/3	.25/-	22/3

ADVERTENTIËN**Nederlandsche Bank voor Russischen Handel**

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5:000.000 Roebels.

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT PETROGRAD.
Telegramadres: NEDRUSBANK

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant en verricht alle soorten wissel- en bankzaken.

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ en de TWENTSCHE BANK, zoomede tot de heeren HOPE & Co. en LIPPMANN, ROSENTHAL & Co. te Amsterdam en R. MEES & ZONEN te Rotterdam.

INCASSO-BANK

AMSTERDAM - ALMELO - DORDRECHT - ZAANDAM - ARNHEM

Volgestort Kapitaal f 10.000.000,—

Reserve f 1.664.000,—

KANTOOR TE ROTTERDAM, LEUVEHAVEN W.Z. 103

GEO. H. McFADDEN & BRO. COTTON MERCHANTS

PHILADELPHIA—NEW YORK

Vertegenwoordiger voor Nederland: D. BREEKLAND, Oldenzaal—Enschede

GEBR. VAN UDEN

ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieus
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN

Telegram-Adres: „VANUDEN”

GEO. H. McFADDEN & BRO. COTTON MERCHANTS

PHILADELPHIA—NEW YORK

Vertegenwoordiger voor Nederland: **D. BREEKLAND, Oldenzaal—Enschede****GEBR. VAN UDEN**

ROTTERDAM · AMSTERDAM · ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten · Expeditie
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN
Telegram-Adres: „VANUDEN”**The Ph. van Ommeren Corporation of New York**

42 BROADWAY NEW YORK

belast zich met expeditie en verschepping van goederen van
Amerika naar Holland, Ned. Oost- en West-Indië
enz. enz. en desgewenscht ook met opdrachten van anderen aardNadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door
PHS. VAN OMMEREN, Rotterdam.**Nederlandsch-
Transatlantische
Hypotheekbank**

te AMSTERDAM.

Werkt in **CANADA**
met eigen kantorenDirectie { J. MEES te Amsterdam
L. DROOGLEEVER FORTUYN
te Winnipeg**5%** PANDBRIEVEN
in stukken van

f 1000,—, f 500,— en f 100,—

Koers van afgifte **96³/₄%****UNIE BANK**

voor

Nederland en Koloniën

AMSTERDAM

BATAVIA - SOERABAYA

FRANSCH-HOLLANDSCHE
OLIEFABRIEKEN

„CALVÉ-DELFT”

TE DELFT

ARTIKELN:

Delftsche Slaolie
Arachide-olie
Sesam-olie
Soya-olie
Bakkers-oliePlantenvet Delfia
Cocos-olie N. O. F.Grondnotenkoeken en -meel
Sesamkoeken en -meel
Cocosmeel**MAATSCHAPPIJ**

voor

Scheeps- en Werktuigbouw

„FIJENOORD”

ROTTERDAM

Kruisers — Torpedobooten,
OnderzeebootenMailstoomschepen
Vrachtstoomschepen
BaggermateriaalMachine-installaties
tot 65000 P.K.

Scheeps-Zoelley-Turbines

Machines en apparaten voor
Suikerfabrieken, enz.**P. Clos & Leembruggen**

LEIDEN

Opgericht 1 Mei 1766

Tel. Intercomm. 370

Telegr.-Adres: CLOS

**Sajetten en Wollen
Garens voor Hand-
en Machinebreien****Bureau voor Adviezen in Belastingzaken**

ONDER LEIDING VAN

H. J. VOOREN, oud-ontvanger der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen,
S. G. VAN DE POL, oud-referendaris, chef der gemeente-belastingen te Utrecht.

KANTOREN:

’s-GRAVENHAGE, Noordeinde No. 43 (Gebouw „Mercurius”), Telefoon 353.
ROTTERDAM, Wijnhaven No. 103, Telefoon 12935.

KONINKLIJKE STEARINE KAARSENFABRIEK GOUDA

GOUDA

GOUDA KAARSEN — NACHT-, THEE- EN SCHEMERLICHT
 STEARINE — KAARSENPIET — OLEINE
 CHEMISCH ZUIVERE EN ALLE ANDERE SOORTEN GLYCERINE

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ

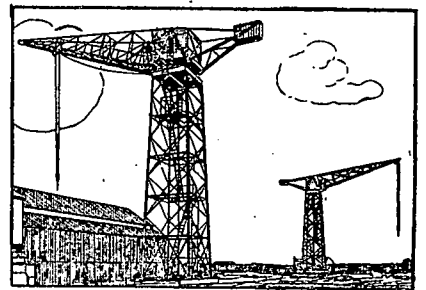
GESTORT KAPITAAL f 60.000.000,— STATUTAIRE RESERVE f 11.595.462,—

Hoofdkantoor: AMSTERDAM - Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in de voornaamste plaatsen van NEDERLANDSCH-INDIË,
 in de STRAITS-SETTLEMENTS, in BRITSCH-INDIË en in CHINA.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten,
 Incasseeringen en Financieringen, Schriftelijke of Telegrafische Credieten,
 Reiscredietbrieven, Deposito's, Rekeningen-Courant,
 Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

Nederlandsche Staalindustrie
Rotterdam
Uverbouw - Lijsten - Kranen

CREDIETVEREENIGING

Gevestigd te AMSTERDAM — Opgericht 1853

KAPITAAL f 5.000.000,— RESERVES f 1.160.000,—

HOOFDKANTOOR en BIJKANTOREN te AMSTERDAM

AGENTSCHAPPEN te: ALKMAAR, ARNHEM, DEVENTER, DORDRECHT, 's-GRAVENHAGE, GRONINGEN,
 LEEUWARDEN, MAASTRICHT, MIDDELBURG, NIJMEGEN, ROTTERDAM, TILBURG, UTRECHT en ZWOLLE.

CREDIETEN, REKENING-COURANT met Rentevergoeding, DEPOSITO'S, INCASSEERINGEN.

Aan- en Verkoop van CHEQUES OP HET BUITENLAND.

RUSSISCH-HOLLANDSCHE BANK

RUSSKO-GOLLANDSKI BANK Telegram-Adres: PETRODAM BANQUE RUSSO-HOLLANDAISE
 PETROGRAD — NEWSKI PROSPEKT 21 ILINKA IPATEWSKI PEREOULOK 3 — MOSCOU

Kapitaal en Reserven Rs. 11.000.000

Rentevergoeding op chèque-rekeningen
 tot nader order 4 pCt.

Financiering van im- en export. Rembours-credieten. Incasseering en aan- en verkoop van wissels. Handelsinformaties.

Inlichtingen verkrijgbaar bij de Hoofdvertegenwoordiging voor Nederland:

de Rotterdamsche Bankvereniging te Amsterdam en Rotterdam

R. MEES & ZONEN

KASSIERS EN BANKIERS
 ALLE BANKZAKEN
 SAFE-DEPOSIT

ANNO 1720

MAKELAARS IN ASSURANTIËN
 ALLE ASSURANTIËN
 MOLESTVERZEKERINGEN